

การวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลของกลุ่มอุตสาหกรรม
เกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนใน
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
THE CORPORATE INCOME TAX PLANNING OF AGRO AND
FOOD INDUSTRY GROUPS THAT LISTED ON
THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND

รัตน์ฐาภัทร วุฒิมหานนท์
RUTTHAPATT WUTTHIMAHANON

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
บัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา 2562
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

THE CORPORATE INCOME TAX PLANNING OF AGRO AND
FOOD INDUSTRY GROUPS THAT LISTED ON
THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND

RUTTHAPATT WUTTHIMAHANON

INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
MASTER OF ACCOUNTANCY SCHOOL OF ACCOUNTANCY
SRIPATUM UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2019
COPYRIGHT OF SRIPATUM UNIVERSITY

หัวข้อการศึกษาคั่นคว่ำอิสระ

การวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตร
และอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

THE CORPORATE INCOME TAX PLANNING OF
AGRO AND FOOD INDUSTRY GROUPS THAT
LISTED ON THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND

นักศึกษา

รัตนฐาภัทร วุฒิมหานนท์ รหัส 62500303

หลักสูตร

บัญชีมหาบัณฑิต

คณะ

บัญชี

อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาคั่นคว่ำอิสระ

รองศาสตราจารย์กัลยาภรณ์ ปานมะเรียง

คณะกรรมการสอบการศึกษาคั่นคว่ำอิสระ

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ สารพัด)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์กัลยาภรณ์ ปานมะเรียง)

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม อนุมัติให้นับการศึกษาคั่นคว่ำอิสระ ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต

คณบดีคณะบัญชี

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์)

วันที่ 25 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2563

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	การวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
คำสำคัญ	การวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคล / สภาพคล่องทางการเงิน / โครงสร้างเงินทุนของบริษัท / ความสามารถในการทำกำไร
นักศึกษา	รัตน์ฐาภัทร วุฒิิมหานนท์
อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ	รองศาสตราจารย์กัลยาภรณ์ ปานมะเร็ง
หลักสูตร	บัญชีมหาบัณฑิต
คณะ	บัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา	2562

บทคัดย่อ

งานวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ ศึกษาตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลและวิเคราะห์ตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 47 บริษัทที่มีรอบระยะเวลาบัญชีปีปฏิทินและไม่เคยเปลี่ยนกลุ่มอุตสาหกรรม

งานวิจัยเป็นเชิงสหสัมพันธ์ โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 123 ตัวอย่าง ซึ่งทำการเก็บข้อมูลจากรายงานทางการเงินจากเว็บไซต์ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมาน โดยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย พบว่า ความสามารถในการทำกำไรมีผลเชิงบวกต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคล และโครงสร้างเงินทุนของบริษัทไม่มีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลในกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สามารถสำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาอย่างสูง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตาภรณ์ สีนจรรณศักดิ์ คณบดีคณะบัญชี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ สาระพัทธ์ ประธานกรรมการค้นคว้าอิสระ ดร.ประเวศ เพ็ญฤทธิกุล กรรมการค้นคว้าอิสระ รองศาสตราจารย์กัลยาภรณ์ ปานมะเรียง อาจารย์ที่ปรึกษา และ ดร.ชลิต ผลอินทร์หอม ผู้ช่วยผู้อำนวยการหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตรวจสอบ แก้ไข ตลอดจนชี้แนะแนวทาง เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีความถูกต้อง ครบถ้วน และสมบูรณ์ของข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ผู้เขียนตำรา เอกสาร บทความต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศที่ได้ศึกษาค้นคว้า และอ้างอิง เพื่อดำเนินการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ รวมถึงบิดา มารดา และครอบครัว ที่เปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาเล่าเรียน คอยช่วยเหลือสนับสนุน ให้กำลังใจผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา และคอยช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ ตลอดระยะเวลาการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ อีกทั้งเพื่อน ๆ นักศึกษาหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิตทุกท่านที่คอยช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ช่วยกันคิด และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในการจัดทำรายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้จนสำเร็จเป็นที่เรียบร้อย

ท้ายนี้ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยฉบับนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจในด้านการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และผู้ที่ต้องการศึกษาค้นคว้าต่อไป

รัตนฐาภัทร วุฒิมหานนท์

สิงหาคม 2563

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
กิตติกรรมประกาศ.....	II
สารบัญ.....	III
สารบัญตาราง.....	V
สารบัญภาพ.....	VII
บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	6
นิยามศัพท์.....	7
2 แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	9
ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องที่วิจัย.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคล.....	12
แนวคิดเรื่องทฤษฎีเกี่ยวกับการวางแผนภาษี.....	13
กฎหมายภาษีอากรที่เกี่ยวข้อง.....	15
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	26
แบบแผนการวิจัย.....	26
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	26
เครื่องมือวิจัย.....	29
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	29
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	31

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
ผลการวิเคราะห์หาจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	34
ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา.....	35
ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์.....	39
ผลการวิเคราะห์สมการถดถอย.....	41
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	51
สรุปผลการวิจัย.....	51
อภิปรายผลการวิจัย.....	56
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	57
ข้อเสนอแนะ.....	58
บรรณานุกรม.....	60
ภาคผนวก.....	65
ภาคผนวก ก ตารางข้อมูลบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม อุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารระหว่าง พ.ศ. 2560 ถึงปี พ.ศ. 2562 (รวมระยะเวลา 3 ปี).....	66
ประวัติผู้ทำวิจัย.....	71

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงรายได้รวม ตั้งแต่ปี 2560-2562 ตามกลุ่มอุตสาหกรรม.....	2
2 การลดและยกเว้นรายการ อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล ตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลรัษฎากร ฉบับที่ 42 พ.ศ.2559 ลงวันที่ 3 มีนาคม 2559.....	16
3 ผลการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ตัวแปร.....	24
4 รายชื่อบริษัทกลุ่มตัวอย่างกลุ่มธุรกิจการเกษตร.....	27
5 รายชื่อบริษัทกลุ่มตัวอย่างกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม.....	27
6 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	34
7 ตัวอย่างที่มีข้อมูลเบี่ยงเบนจากข้อมูลปกติ (Outliers) จำนวน 18 ตัวอย่าง.....	35
8 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของ การวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลของบริษัทกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและ อุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.....	36
9 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลของบริษัทกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตร และอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.....	38
10 ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis).....	41
11 ผลการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณของตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีโดย วัดจากอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง.....	42
12 ผลการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณของตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีโดย วัดจากอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวม.....	45
13 ผลการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณของตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีโดย วัดจากอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน.....	47
14 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลของ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตร และอุตสาหกรรมอาหาร.....	49
15 ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรอิสระ (สภาพคล่องทางการเงิน).....	52
16 ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรอิสระ (ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร)....	52

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
17 ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรอิสระ (โครงสร้างเงินทุนบริษัท).....	53
18 ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรอิสระ (ความสามารถในการทำกำไร).....	53
19 ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลโดยวัดจาก อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง.....	53
20 ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลโดยวัดจาก อัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวม.....	54
21 ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลโดยวัดจาก อัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน.....	54
22 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลตามสมการถดถอย แบบพหุคูณของบริษัทกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.....	55

สารบัญภาพ

ภาพประกอบที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการบริหารธุรกิจนั้นจะต้องมีการวางแผนภาษีเชิงกลยุทธ์เพื่อให้การปฏิบัติงานเกี่ยวกับภาษีอากรทั้งในระยะสั้นและระยะยาวเป็นไปอย่างถูกต้องและครบถ้วน ตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายได้กำหนดไว้และต้องเสียภาษีได้อย่างคุ้มค่าที่สุด โดยการวางแผนภาษีเชิงกลยุทธ์ (Strategic Tax Planning) เป็นกระบวนการสำคัญของการประกอบธุรกิจไม่ว่าผู้ประกอบการในรูปแบบบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล เมื่อการวางแผนภาษีเชิงกลยุทธ์มีประสิทธิภาพ ต้นทุนในการประกอบธุรกิจย่อมลดลงและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อกิจการ สิ่งสำคัญในการวางแผนภาษีเชิงกลยุทธ์นั้น ผู้บริหารธุรกิจต้องมีความรู้ทั้งทางด้านภาษีอากรและบัญชีเพื่อให้การบริหารภาษีอากร การจัดทำบัญชีถูกต้องและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของธุรกิจ เช่น ภาษีเงินได้นิติบุคคลหรือเลือกวางแผนภาษีเฉพาะกรณีก็สามารถทำได้ ผู้บริหารควรศึกษาข้อมูลในเรื่องข้อมูลของธุรกิจและนโยบายการบริหารงาน ประเด็นสำคัญ ประมวลรัษฎากร ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ หนังสือตอบข้อหารือของกรมสรรพากร คำพิพากษาฎีกาศีฎีกาเพื่อเป็นแนวทางผลกระทบต่อกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง และสอบถามผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญด้านภาษีอากรโดยตรง (ปรัชญา ไทยกล้า, 2547) การประกอบธุรกิจแต่ละประเภทย่อมมีลักษณะการดำเนินธุรกิจและมีการวางแผนภาษีแตกต่างกันออกไป เนื่องมาจากหลายปัจจัย อาทิเช่น ข้อกำหนดกฎหมายของแต่ละอุตสาหกรรม รูปแบบการดำเนินธุรกิจ นโยบายสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่ทางภาครัฐบาลได้ออกมาตรการมาสนับสนุนการประกอบกิจการ หรือประสบการณ์ความเชี่ยวชาญของผู้บริหาร เป็นต้น หากมีการบริหารงานที่ประหยัดและมีประสิทธิภาพย่อมส่งผลต่อศักยภาพการแข่งขัน (Competitiveness) ทางธุรกิจของกลุ่มธุรกิจประเภทเดียวกันได้ดียิ่งขึ้น

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ได้ให้บทสรุปผู้บริหารเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรมไทย โดยพิจารณาจากดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (MPI) ในปี 2562 ดัชนี MPI หดตัวลง ในขณะที่ปีก่อน ดัชนี MPI ขยายตัว เนื่องจากภัยธรรมชาติและโรคระบาด การชะลอตัวของตลาดจีน ความสามารถในการแข่งขันด้านราคาที่ลดลง และตลาดส่งออกเนื่องจากเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าชะลอตัว และในปัจจุบันปี 2563 กองนโยบายอุตสาหกรรมรายสาขาได้เผยแนวโน้มอุตสาหกรรมรายสาขาที่สำคัญ มีดัชนี MPI ขยายตัวโดยมีปัจจัยบวกจาก นโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลที่น่าจะมีออกมาเป็นระยะ นักลงทุนมีการย้ายสายการผลิตมาลงทุนในประเทศไทยจากผลของสงครามการค้า แรงขับเคลื่อนจากการลงทุนภาครัฐจากความคืบหน้าของโครงการลงทุนที่สำคัญๆ รวมถึงการดำเนินงานภายใต้แผนงานเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) โดยอุตสาหกรรมหนึ่งที่ที่น่าสนใจ คือ อุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร ดัชนีผลผลิตและมูลค่าการส่งออกในภาพรวมอุตสาหกรรมอาหาร จะทรงตัวหรือหดตัวเล็กน้อยเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

ด้วยปัจจัยลบอย่างภาวะการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก และผลกระทบจากค่าเงินบาทส่งผลให้ความสามารถในการแข่งขันด้านราคาของไทยลดลง ประกอบกับปริมาณวัตถุดิบสินค้าเกษตรลดลงจากปัญหาภัยแล้ง รวมทั้งผลกระทบจากโรคไวรัสโควิด-19 ระบาด ซึ่งส่งผลให้กลุ่มอาหารสดชะลอตัวเนื่องจากอายุการเก็บรักษาสั้น ไม่สามารถสต็อกได้นาน อย่างไรก็ตามไทยได้รับอานิสงค์จากภาวะโรคระบาดดังกล่าวส่งผลดีต่ออุตสาหกรรมอาหารสำเร็จรูป เครื่องดื่ม และอาหารกระป๋องต่าง ๆ มีการเพิ่มคำสั่งซื้อหรือเร่งการส่งมอบสินค้าให้เร็วขึ้นเพื่อสต็อกสินค้า นอกจากนี้ ยังได้รับปัจจัยบวกจากภาวะโรคไข้หวัดนกที่กำลังระบาดในจีน และโรคคอตีบแอฟริกาในสุกร (ASF) ที่ระบาดในหลายประเทศ ทำให้ความต้องการไก่สดแช่เย็นแช่แข็ง และไก่แปรรูปเพิ่มขึ้น (สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม, ออนไลน์, 2563)

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้จัดแบ่งบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ออกเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมต่างๆ จำนวน 8 กลุ่มอุตสาหกรรม โดยแสดงรายได้รวมของแต่ละอุตสาหกรรม ดังนี้

ตารางที่ 1: แสดงรายได้รวม ตั้งแต่ปี 2560-2562 ตามกลุ่มอุตสาหกรรม

ลำดับ	กลุ่มอุตสาหกรรม	รายได้รวม (หน่วย : ล้านบาท)		
		ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562
1	RESOURC	3,879,103.29	4,537,809.47	4,307,599.45
2	SERVICE	1,786,043.02	1,928,878.57	2,020,866.97
3	PROPCON	1,312,146.30	1,393,504.92	1,390,680.94
4	INDUS	1,222,224.39	1,413,466.48	1,257,310.01
5	FINCIAL	1,214,720.16	1,254,593.14	1,303,626.85
6	AGRO	1,163,382.11	1,250,404.78	1,258,563.65
7	TECH	797,709.03	856,406.84	841,089.70
8	CONSUMP	109,924.78	112,630.54	101,899.89

ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2560-2562

จากตารางที่ 1 แสดงรายได้รวม ตั้งแต่ปี 2560-2562 ของแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีทั้งเพิ่มขึ้นลดลงตามสภาพเศรษฐกิจและปัจจัยด้านต่างๆ รวมทั้งผลกระทบของแต่ละอุตสาหกรรมแตกต่างกันออกไป โดยเมื่อเทียบรายได้จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรมของปี 2560 พบว่ารายได้ของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร (AGRO) มีรายได้อยู่ในลำดับที่หก ซึ่งเมื่อดูแนวโน้มการเติบโตของรายได้ พบว่ารายได้ในกลุ่มอุตสาหกรรมนี้มีแนวโน้มการเติบโตที่สูงขึ้นแบบค่อยเป็นค่อยไปตามสภาวะเศรษฐกิจโลก สำหรับกลุ่มอุตสาหกรรมนี้ได้มีการจำแนกออกเป็นธุรกิจการเกษตร และธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม ประเด็นปัญหาทางภาษีเงินได้นิติบุคคล (สัตยา ตันจันทรพงศ์, 2560) คือ มีความแตกต่างระหว่างกำไรทางบัญชีและทางภาษี (Book Tax Difference: BTD) เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมหลักของประเทศ รัฐบาลจึงมีนโยบายให้การส่งเสริมและสนับสนุนเป็นอย่างมาก ดังนั้นอุตสาหกรรมนี้จึงมีการ

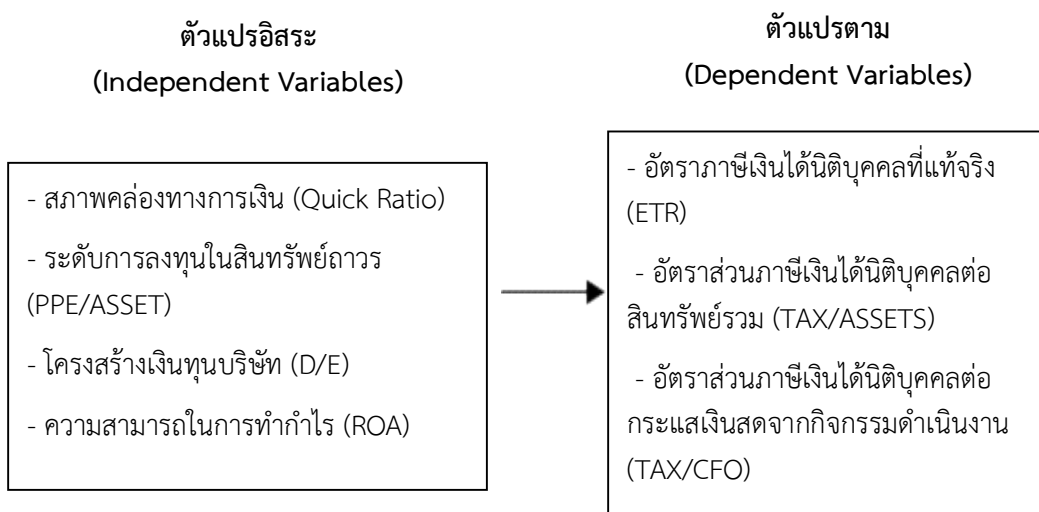
วางแผนภาษีเพื่อรองรับสิทธิประโยชน์ตามยุทธศาสตร์การส่งเสริมการลงทุน โดยข้อแตกต่างนี้มีงานวิจัยต่างๆ ในต่างประเทศ (Tang & Firth, 2010; Armstrong, Blouin & Larcker, 2012) ได้ศึกษาถึงความแตกต่างดังกล่าวและนำเสนอว่า การที่บริษัทมีความแตกต่างระหว่างกำไรทางบัญชีและทางภาษีจำนวนมาก เป็นสิ่งที่สำคัญที่แสดงว่าบริษัทมีการวางแผนภาษี

จากที่กล่าวมาข้างต้น กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร เป็นอุตสาหกรรมที่น่าสนใจในการศึกษาการวางแผนภาษี เนื่องจากมีแนวโน้มที่ขยายตัวตามความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ อีกทั้งมีโอกาสที่เติบโตทางธุรกิจสูง เพราะเป็นหนึ่งในปัจจัยสี่ที่มีความจำเป็นในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ยังได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุนเทคโนโลยีทางการเกษตร และมีหลักเกณฑ์ของข้อกฎหมายเป็นแนวทางในการวางแผนภาษีตามลักษณะการประกอบธุรกิจโดยเฉพาะ จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจในการศึกษาค้นคว้าหาตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. เพื่อวิเคราะห์ตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคล ผู้วิจัยได้สนใจตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคล 4 ตัวแปร คือ สภาพคล่องทางการเงิน ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร โครงสร้างเงินทุนบริษัท และความสามารถในการทำกำไร ตั้งสมมติฐานในการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 สภาพคล่องทางการเงิน ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร โครงสร้างเงินทุนบริษัท และความสามารถในการทำกำไร มีผลต่อการวางแผนภาษีโดยวัดจากอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง ประกอบด้วยสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานที่ 1.1 สภาพคล่องทางการเงินมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง

สมมติฐานที่ 1.2 ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง

สมมติฐานที่ 1.3 โครงสร้างเงินทุนบริษัทมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง

สมมติฐานที่ 1.4 ความสามารถในการทำกำไรมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง

สมมติฐานที่ 2 สภาพคล่องทางการเงิน ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร โครงสร้างเงินทุนบริษัท และความสามารถในการทำกำไร มีผลต่อการวางแผนภาษีโดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวม ประกอบด้วยสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานที่ 2.1 สภาพคล่องทางการเงินมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวม

สมมติฐานที่ 2.2 ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวม

สมมติฐานที่ 2.3 โครงสร้างเงินทุนบริษัทมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวม

สมมติฐานที่ 2.4 ความสามารถในการทำกำไรมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวม

สมมติฐานที่ 3 สภาพคล่องทางการเงิน ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร โครงสร้างเงินทุนบริษัท และความสามารถในการทำกำไร มีผลต่อการวางแผนภาษีโดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน ประกอบด้วยสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานที่ 3.1 สภาพคล่องทางการเงินมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

สมมติฐานที่ 3.2 ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

สมมติฐานที่ 3.3 โครงสร้างเงินทุนบริษัทมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

สมมติฐานที่ 3.4 ความสามารถในการทำกำไรมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

จากสมมติฐานที่ตั้งไว้ข้างต้น ได้มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

Derashid & Zhang (2003) Ohaka & Agundu (2012) Nwaobia (2014) Assidi et al (2016) และNwaobia & Jayeoba (2016) ได้พบว่าสภาพคล่องทางการเงินมีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยบริษัทที่มีสภาพคล่องทางการเงินสูง ดัชนีวัดการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลก็สูง เนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียนและหนี้สินส่งผลต่อความสามารถของบริษัทในการตอบสนองภาระผูกพันเมื่อถึงกำหนดนั่นคือค่าใช้จ่ายทางภาษี (Tax Shield)

Derashid & Zhang (2003) Richardson & Lanis (2007) Noor, Fadzillah & Mastuki (2010) และธัญพร ตันตยวรงค์ (2552) ได้พบว่าระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรมีผลเชิงลบต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยบริษัทที่มีระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรที่สูง ดัชนีวัดการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ต่ำ และอาทิตยา กุลธินี (2559) ได้พบว่าระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรไม่มีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคล เพราะหากการตัดค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ในทางบัญชีและทางภาษีไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อมีการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรก็จะส่งผลในเรื่องของการคำนวณต้นทุนค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ถาวรด้วย

Derashid & Zhang (2003) Richardson & Lanis (2007) Noor, Fadzillah & Mastuki (2010) และธัญพร ตันตยวรงค์ (2552) ได้พบว่าโครงสร้างเงินทุนบริษัทมีผลเชิงลบต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยบริษัทที่มีโครงสร้างเงินทุนบริษัทสูง อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงต่ำ เนื่องจากดอกเบี้ยจ่ายจากการก่อหนี้สามารถนำมาเป็นค่าใช้จ่ายทางภาษีลดลงได้ แต่ Izadinia, Foroghi & Soltan Gheis (2013) และอาทิตยา กุลธินี (2559) ได้พบว่าโครงสร้างเงินทุนบริษัทมีผลเชิงบวกต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลโดยบริษัทที่มีโครงสร้างเงินทุนบริษัทต่ำ มีอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงต่ำ เพื่อมีประสิทธิภาพการวางแผนภาษีสูง

Derashid & Zhang (2003) Noor, Fadzillah & Azam Mastuki (2010) และอัญพร ตันตติยวงศ์ (2552) ได้พบว่าความสามารถในการทำกำไรมีผลเชิงลบต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยบริษัทที่มีความสามารถในการทำกำไรสูง อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงต่ำ และอาทิตยา กุลธินี (2559) ได้พบว่าความสามารถในการทำกำไรมีผลเชิงบวกต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยบริษัทที่มีความสามารถในการทำกำไรสูง อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงสูง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการวางแผนภาษี

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวนทั้งสิ้น 141 ตัวอย่าง ประกอบด้วย 2 หมวดธุรกิจดังนี้ หมวดธุรกิจการเกษตร 36 ตัวอย่าง หมวดธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม 105 ตัวอย่าง

2. ตัวแปรในการวิจัย มีดังนี้

- ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย สภาพคล่องทางการเงิน ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร โครงสร้างเงินทุนบริษัท และความสามารถในการทำกำไร

- ตัวแปรตาม ประกอบด้วย อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง (Effective Tax Rate: ETR) อัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวม (Tax/ASSETS) อัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (Tax/CFO)

3. ระยะเวลาในการทำวิจัยโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลรายงานทางการเงิน สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม ปี 2560 - 2562 รวมระยะเวลา 3 ปี

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นการเพิ่มองค์ความรู้ในเชิงวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยทางด้านภาษี และเป็นประโยชน์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการออกกฎหมายหรือกฎระเบียบเพิ่มเติม เช่น สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) กรมสรรพากร กรมพัฒนาธุรกิจการค้า และหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ ในการนำข้อมูลมาใช้ประกอบการปรับปรุง แก้ไขในส่วนระเบียบข้อบังคับต่างๆ ให้สอดคล้อง เหมาะสมกับการวางแผนภาษีของบริษัทในประเทศไทย

2. เป็นแนวทางการวิเคราะห์หาตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อเป็นประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการสามารถนำไปใช้วางแผนภาษีในภาคอุตสาหกรรมที่ใกล้เคียงกัน และเป็นประโยชน์ต่อนักวิเคราะห์ นักลงทุน และผู้ใช้งบการเงิน สามารถนำข้อมูลทางการเงินมาประกอบการวิเคราะห์และตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

3. อื่นๆ เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจศึกษา สามารถนำข้อมูลไปศึกษาเพิ่มเติมในอนาคต

นิยามศัพท์

การวางแผนภาษีอากร (Tax Planning) คือ การกำหนดแนวทางการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมเพื่อการปฏิบัติในอนาคตเกี่ยวกับรายการทางการเงิน (Financial Transactions) ที่เกี่ยวข้องมุ่งหมายให้การเสียภาษีอากรและการปฏิบัติการเกี่ยวกับภาษีอากรของกิจการเป็นไปโดยถูกต้อง และครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กฎหมายภาษีอากรกำหนดไว้ และเป็นผลให้จำนวนภาษีอากรที่ต้องเสียนั้นเป็นจำนวนน้อยที่สุดหรือประหยัดที่สุด รวมทั้งใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรสูงสุด ทั้งนี้ โดยไม่อาศัยการทุจริตหลีกเลี่ยงภาษีอากร (สุเทพ พงษ์พิทักษ์, 2550)

กำไร (ขาดทุน) ทางภาษี (Taxable Profit (Loss)) คือ การคำนวณจากรายได้ จากกิจการหรือเนื่องจากกิจการที่กระทำในรอบระยะเวลาบัญชีตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 65 ทวิ และมาตรา 65 ตริ แห่งประมวลรัษฎากร โดยการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจะต้องใช้เกณฑ์สิทธิหมายถึง ให้นำรายได้ที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชีใด แม้ว่าจะยังไม่ได้รับชำระในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น มารวมคำนวณเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น และให้นำรายจ่ายทั้งสิ้นที่เกี่ยวกับรายได้นั้น แม้จะยังมีได้จ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น มารวมคำนวณเป็นรายจ่ายของรอบระยะเวลาบัญชีนั้น (กรมสรรพากร, ออนไลน์, 2561)

อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง (Effective Corporate Income Tax Rate : ETR) คือ การคำนวณจากอัตราส่วนของค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้หักด้วยภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีต่อกำไรทางบัญชีก่อนหักภาษี โดยค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน เก็บรวบรวมข้อมูลจากหมายเหตุประกอบงบการเงิน (Chen, Hu, Wang & Tang, 2014; Chen, et al., 2016; สัตยา ตันจันทร์พงศ์, 2561)

อัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวม (Corporate Income Tax Ratio To Total Assets : TAX/ASSET) คือ การคำนวณจากอัตราส่วนของค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันต่อสินทรัพย์รวม เพราะประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ในการก่อให้เกิดรายได้และค่าใช้จ่ายน่าจะมีความสัมพันธ์กัน โดยมีข้อสมมติว่าบริษัทที่มีสินทรัพย์รวมเท่ากัน ควรมีความสามารถในการทำกำไรอยู่ในระดับเดียวกัน และควรจะมีค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลที่เท่ากันด้วย ดังนั้น บริษัทใดที่มีการลงทุนในสินทรัพย์รวมสูงแต่มีค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลต่ำ แสดงว่า TAX/ASSET มีค่าต่ำ เป็นการสะท้อนถึงการวางแผนภาษี รวมทั้งการตกแต่งรายการสินทรัพย์ในงบแสดงฐานะการเงินจะน้อยกว่าการตกแต่งตัวเลขกำไรทางบัญชีในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (อัญพร ตันตยวงศ์, 2552; สัตยา ตันจันทร์พงศ์, 2561)

อัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน (Corporate Income Tax Ratio To Operating Cash Flows : TAX/CFO) เป็นตัววัดค่าภาษีโดยให้เหตุผลว่ารายการกระแสเงินสดที่นำมาใช้เป็นฐานคำนวณแทนกำไรทางบัญชี จะสามารถวัดค่าการวางแผนภาษีครอบคลุมถึงการวางแผนภาษีที่ทำให้กำไรทางบัญชีและกำไรภาษีลดลง โดยการเปลี่ยนแปลงของกระแสเงินสดจากการดำเนินงานมีความสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับค่าใช้จ่ายภาษี นั่นหมายความว่า หากบริษัทมีค่าใช้จ่ายภาษีต่ำ จะทำให้กระแสเงินสดจากการดำเนินงานเพิ่มขึ้น แสดงว่า TAX/CFO มีค่าต่ำ เป็นการสะท้อนถึงการลดค่าใช้จ่ายภาษี ทั้งที่เป็นผลมาจากการลดลงของกำไร

ทางภาษีโดยไม่กระทบกับกำไรทางบัญชี และการลดลงของทั้งกำไรทางบัญชีและกำไรทางภาษีมีผลต่อการลดลงของค่า TAX/CFO (Zimmerman, 1983; Dyreng, et al., 2008; ัญพร ตันตยวรงค์, 2552)

สภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity) หมายถึง ความสามารถในการเปลี่ยนสิ่งของ หรือทรัพย์สินเป็นเงินสด การมีสภาพคล่องทางการเงินที่สูง คือ การที่สามารถเปลี่ยนทรัพย์สินกลับมาเป็นเงินได้อย่างรวดเร็ว (Donlaya C, ออนไลน์, 2019)

การตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ถาวร (Capital Investment) เมื่อบริษัทเติบโต ยอดขายสูงขึ้น ต้องผลิตมากขึ้น สินทรัพย์ถาวรเดิมอาจมีกำลังการผลิตไม่เพียงพอ การตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ถาวรเพื่อขยายกำลังการผลิต ถือเป็น การตัดสินใจครั้งสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการเติบโตของธุรกิจ ซึ่งบริษัทที่เก่งจะมองเห็นว่า การตัดสินใจลงทุนครั้งนี้จะทำให้เกิดต้นทุน (Cost) ผลประโยชน์ (Benefit) หรือจะทำให้บริษัทเติบโตในทุกๆ ด้านอย่างไร ซึ่งการเติบโตอย่างมีภูมิคุ้มกันและยั่งยืน จะทำให้มูลค่ากิจการเพิ่มขึ้นสูงสุด (กฤษฎา เสกตระกูล, ออนไลน์, ม.ป.ป.)

โครงสร้างเงินทุน (Financial Leverage) ประกอบด้วย จำนวนเงินและสัดส่วนของเงินกู้กับการใช้ทุนของโครงการและบริษัทควรเป็นเท่าใด ควรใช้เครื่องมือทางการเงินใดในการจัดหาเงินทุน เช่น กู้ธนาคาร ออกหุ้นกู้ ออกหุ้นสามัญ เป็นต้น ควรกำหนดราคาของเครื่องมือทางการเงิน เช่น ราคาหุ้น IPO อย่างไร จึงจะเหมาะสมและสะท้อนมูลค่าบริษัทได้ดีที่สุด เมื่อมีผลกำไร จะจ่ายเงินปันผลเท่าใด เก็บเข้ากำไรสะสมเท่าใด (กฤษฎา เสกตระกูล, ออนไลน์, ม.ป.ป.)

ความสามารถในการทำกำไร (Profitability) สามารถพิจารณาได้จากกำไรที่มีความสัมพันธ์กับยอดขาย และกำไรที่มีความสัมพันธ์กับเงินลงทุน (โซซิตา เปสตันยีและคณะ, 2561)

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลและระบุแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

1. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องที่วิจัย
2. แนวคิดเกี่ยวกับตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคล
3. แนวคิดเรื่องทฤษฎีเกี่ยวกับการวางแผนภาษี
4. กฎหมายภาษีอากรที่เกี่ยวข้อง
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องที่วิจัย

ความหมายของภาษีอากร : ชัยรัตน์ เอี่ยมกุลวัฒน์ (2558) ได้นิยามคำว่าภาษีอากร คือ ทรัพยากรที่โอนจากภาคเอกชนแบบบังคับไปสู่ภาครัฐ เพื่อใช้จ่ายในกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของภาครัฐ เน้นประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน โดยผู้เสียภาษีไม่จำเป็นต้องได้ประโยชน์ตามจำนวนเงินที่จ่าย ซึ่งสอดคล้องกับสมชัย ฤชุพันธุ์ (2538) ได้ศึกษาและให้คำจำกัดความของภาษีอากรที่เป็นที่เข้าใจหรือยอมรับกันโดยทั่วไปในปัจจุบันไว้เป็นสองนัยสำคัญ ดังต่อไปนี้

1) ภาษีอากร หมายถึง สิ่งที่รัฐบาลบังคับจัดเก็บจากประชาชนและนำมาใช้ประโยชน์ต่อสังคมโดยส่วนรวม โดยมีได้ให้ประโยชน์ตอบแทนโดยตรงต่อผู้เสียภาษี ลักษณะสำคัญของคำนิยามตามแนวนี้นี้มีสองประเด็นที่สำคัญ คือ

ประการที่หนึ่ง ภาษีที่รัฐบาลจัดเก็บจากประชาชนนั้นมีลักษณะของการบังคับและการเก็บภาษีอากรไม่จำเป็นที่จะต้องอยู่ในรูปของเงินตราเสมอไป อาจเป็นรายได้ หรือสิ่งของ หรือผลประโยชน์ หรือบริการจากตัวผู้เสียภาษีก็ได้

ประการที่สอง ภาษีที่เก็บได้นั้นจะถูกนำไปใช้เพื่อสังคมส่วนรวม ซึ่งตัวผู้เสียภาษีนั้นจะไม่ได้รับประโยชน์โดยตรงจากรัฐบาล ซึ่งต่างจากการซื้อสินค้าหรือบริการที่ผู้เสียเงินจะเป็นผู้ที่ได้รับประโยชน์โดยตรงจากการซื้อสินค้าหรือบริการนั้น อย่างไรก็ตามผู้ที่เสียภาษีจะได้รับผลประโยชน์โดยอ้อมจากรัฐบาล เช่น การป้องกันประเทศ การรักษาความสงบภายใน และสวัสดิการของสังคม เป็นต้น

2) ภาษีอากร หมายถึง รายได้หรือทรัพย์สินที่ได้มีการเคลื่อนย้ายจากภาคเอกชนไปสู่ภาครัฐบาลโดยไม่ก่อให้เกิดภาระในการชำระคืนของรัฐบาล

ลักษณะของค่านิยามเหล่านี้มีประเด็นที่สำคัญคือ เมื่อรัฐบาลเก็บภาษีไปใช้จ่ายในกิจกรรมของรัฐบาล เงินได้หรือทรัพย์สินที่เหลือในภาคเอกชนย่อมต้องลดลง ซึ่งจะมีผลกระทบต่อกรบริโภค การออม และการลงทุนของภาคเอกชน

การที่รัฐบาลเก็บภาษีได้มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับตัวแปรสองตัวคือ ความสามารถในการเสียภาษีของประชาชนและความพยายามในการจัดเก็บภาษีของรัฐบาล หากประชาชนมีความสามารถในการเสียภาษีมาก แต่รัฐบาลมีความพยายามในการจัดเก็บภาษีน้อย รัฐบาลก็ย่อมจะเก็บภาษีได้น้อย ในทางกลับกันหากรัฐบาลมีความพยายามในการจัดเก็บภาษีมาก แต่ประชาชนมีความสามารถในการเสียภาษีน้อย รัฐบาลก็ย่อมจะจัดเก็บภาษีได้น้อยเช่นกัน ดังนั้นรัฐบาลจึงต้องใช้ความพยายามในการจัดเก็บภาษีมากและต้องคำนึงถึงความสามารถในการเสียภาษีของประชาชนด้วย

ประเภทของภาษีอากร : การแบ่งประเภทของภาษีอากรนั้นสามารถแบ่งเป็นได้หลายประเภท หลักเกณฑ์การแยกภาษีออกเป็นชนิดต่าง ๆ นั้นมีอยู่หลายเกณฑ์ แต่จะสามารถสรุปได้ 4 หลักเกณฑ์ มีรายละเอียดดังนี้

1) แยกตามการผลักรากะ ถ้าจะแยกภาษีออกเป็นประเภทต่างๆ ตามการผลักรากะอาจแยกภาษีออกได้เป็น 2 ชนิด คือ ภาษีทางตรง และภาษีทางอ้อม

ภาษีทางตรง คือ ภาษีที่ภาระภาษีตกแก่บุคคลที่กฎหมายประสงค์จะให้รับภาระ หรือผู้เสียภาษีผลักรากะภาษีไปให้ผู้อื่นได้ยาก เช่น ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล

ภาษีทางอ้อม คือ ภาษีที่ภาระภาษีไม่แน่ว่าจะตกแก่บุคคลที่กฎหมายประสงค์จะให้รับภาระหรือไม่ หรือผู้เสียภาษีผลักรากะภาษีไปให้ผู้อื่นได้โดยง่าย เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ ภาษีศุลกากร ภาษีสรรพสามิต

อย่างไรก็ตาม การจำแนกประเภทของภาษีตามหลักการผลักรากะนี้ในทางปฏิบัติไม่ใช่สิ่งที่ถูกต้องสมบูรณ์ร้อยเปอร์เซ็นต์ เพราะการผลักรากะของภาษีแต่ละประเภทไม่เหมือนกัน นอกจากนี้ ภาษีทางตรง ก็มีได้หมายความว่าไม่สามารถผลักรากะได้ทุกกรณีเช่นภาษีเงินได้นิติบุคคล ได้เคยมีผู้ทำการวิจัยแล้วยืนยันว่าสามารถผลักรากะได้ ทำนองเดียวกันภาษีทางอ้อมก็มีใช้ว่าจะสามารถผลักรากะไปให้ผู้อื่นได้ทุกกรณีเช่นเดียวกัน เพราะการผลักรากะภาษีขึ้นอยู่กับปัจจัยแวดล้อมหลายประการ เช่น สภาพความยืดหยุ่นของอุปสงค์และอุปทาน ลักษณะของสินค้าที่ถูกเก็บภาษี ตลอดจนลักษณะของการแข่งขัน เป็นต้น

2) แยกตามการใช้เงินภาษี เราอาจแยกภาษีตามการใช้เงินภาษีได้เป็น 2 ชนิด คือ

ภาษีทั่วไป (General Tax) หมายถึง ภาษีที่จัดเก็บเพื่อนำรายได้ไปเข้างบประมาณแผ่นดินสำหรับใช้ในกิจการทั่วไป ไม่มีการระบุว่าต้องนำเงินภาษีนั้นไปใช้เพื่อการใดการหนึ่งโดยเฉพาะ

ภาษีเพื่อการเฉพาะ (Ear-Marked Tax) หมายถึง ภาษีที่จัดเก็บเพื่อนำเงินไปใช้ในกิจการใดกิจการหนึ่งโดยเฉพาะ กล่าวคือ มีการระบุว่ารายได้จากภาษีอากรประเภทนั้น จะต้อง

นำไปใช้เพื่อกิจการที่กำหนดให้เท่านั้น จะนำไปใช้เพื่อกิจการอื่นไม่ได้ ตัวอย่างเช่น ภาษีป้องกันประเทศ (Defence Tax)

3) แยกตามฐานภาษี เราอาจแยกภาษีออกเป็นชนิดต่างๆ ตามฐานภาษีได้ ดังนี้

ภาษีที่เก็บจากเงินได้ ได้แก่ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีผลได้จากทุน (Capital Gains Tax) เป็นต้น ภาษีประเภทนี้พิจารณาที่สภาพของบุคคลเป็นประเด็นสำคัญ กล่าวคือ ถ้าบุคคลมีฐานะการครองชีพหรือมีความสามารถในการเสียภาษีต่างกัน ก็ควรที่จะต้องเสียภาษีต่างกัน ดังจะเห็นได้จากภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาซึ่งจัดเก็บตามหลักความสามารถคือ จำนวนเงินที่บุคคลเสียภาษีนั้นจะมากน้อยแตกต่างกันไปตามรายได้ของแต่ละคน นอกจากนี้ยังพิจารณาไปถึงสภาพของครอบครัวอีกด้วย กล่าวคือ ถ้าบุคคลใดมีบุตรมากก็จะมีสิทธิหักค่าลดหย่อนได้มากทำให้ฐานภาษีแคบลงและเสียภาษีน้อยลง ส่วนบุคคลใดที่ยังเป็นโสดอยู่ก็มีสิทธิหักค่าลดหย่อนได้เฉพาะของตัวเองเท่านั้นจึงต้องเสียภาษีมากกว่า ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดานี้จัดว่าเป็นภาษีที่เรียกเก็บตามสภาพบุคคล (Personal Taxes) อย่างแท้จริง

ภาษีที่เก็บจากฐานการใช้จ่าย ได้แก่ ภาษีการใช้จ่าย (Expenditure Tax)

ภาษีที่เก็บได้จากทุน ได้แก่ ภาษีทรัพย์สิน ภาษีกองมรดก ภาษีการรับมรดก ภาษียกเว้น ภาษีโรงเรือนและที่ดิน และภาษีบำรุงท้องที่ เป็นต้น การจัดเก็บภาษีทรัพย์สินนี้จะพิจารณาที่วัตถุสิ่งของหรือการกระทำของบุคคลเป็นหลักสำคัญ โดยไม่คำนึงถึงตัวผู้มั่งงายที่เสียภาษีแต่ประการใด ไม่ว่าจะเป็นในด้านความสามารถเสียภาษีหรือรายได้ของผู้เสียภาษี

ภาษีที่เก็บจากสินค้าและบริการ เช่น ภาษีการขาย ภาษีการนำเข้า ภาษีการส่งออก ภาษีสรรพสามิต และค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนที่ดินที่เก็บโดยกรมที่ดิน เป็นต้น ภาษีประเภทนี้จะเก็บจากยอดขายโดยจัดเก็บเมื่อมีการขายหรือใช้สิ่งของ ส่วนใหญ่มุ่งเก็บจากผู้ซื้อสินค้าเพื่อ

การจำแนกประเภทภาษีตามฐานภาษีและแหล่งที่มาดังกล่าวแล้วเป็นวิธีที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย ทั้งนี้เนื่องจากภาษีส่วนใหญ่ต่างมีชื่อเรียกตามฐานภาษีและแหล่งที่มาอยู่แล้ว เช่น ภาษีเงินได้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีที่ดิน ภาษีมรดก และภาษีทรัพย์สิน เป็นต้น

4) แยกตามเกณฑ์การประเมิน เราอาจแยกภาษีออกตามหลักเกณฑ์การประเมินได้เป็น 2 ชนิด คือ ภาษีตามมูลค่า (Ad Valorem Tax) และภาษีตามสภาพ (Specific Tax)

ภาษีตามมูลค่า คือ ภาษีที่ถือมูลค่าของสินค้าหรือบริการที่ซื้อขายกันเป็นฐาน โดยมากกำหนดอัตราร้อยละของมูลค่าโดยไม่คำนึงถึงว่าจำนวนที่ซื้อขายกันจะเป็นเท่าไร เช่น ถ้ากำหนดภาษีน้ำมันว่าเป็นร้อยละ 15 ของราคาขายก็เป็นการเก็บตามมูลค่า

ภาษีตามสภาพ คือ ภาษีที่เก็บตามลักษณะสภาพของสินค้า เช่น กำหนดการเก็บภาษีน้ำมันว่าเก็บลิตรละ 2 บาท ไม่ว่าน้ำมันราคาเท่าไร ถ้าขาย 1 ลิตร ก็เสียภาษี 2 บาท หรือเก็บภาษีเบียร์ขวดละ 20 บาท เก็บภาษีไฟสำหรับละ 8 บาท เป็นต้น การเก็บภาษีตามสภาพนี้มีข้อเสียที่รายได้จากภาษีอาจไม่แปรผันตามราคาสินค้าในขณะที่มีเงินเฟ้อภาษีจะถูกกลืนทุกที เช่น เก็บภาษีน้ำมันลิตรละ 2 บาท เวลานั้นน้ำมันราคาลิตรละ 6 บาท ก็เท่ากับเก็บ 33.33% ของราคา แต่ถ้าน้ำมันขึ้นราคา

เป็นลิตรละ 8 บาท ก็จะเท่ากับเก็บภาษี 25% ของราคา ถ้าน้ำมันราคาลิตรละ 12 ก็เท่ากับเก็บภาษี 16.67% ของราคาเช่นนี้ เป็นต้น

แนวคิดเกี่ยวกับตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคล

อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio) เป็นการนำตัวเลขที่อยู่ในงบการเงินมาหาอัตราส่วนเพื่อใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบกับกิจการอื่น หรือ เปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานในอดีต ช่วยให้วิเคราะห์ประเมินผลการดำเนินงาน แนวโน้ม และความเสี่ยงของกิจการได้ดียิ่งขึ้น (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, ออนไลน์, 2556)

Andrew (ออนไลน์, 2020) ได้ให้นิยาม การวิเคราะห์อัตราส่วนเป็นวิธีการเชิงปริมาณในการรับข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับสภาพคล่องของบริษัท ประสิทธิภาพการดำเนินงานและความสามารถในการทำกำไรโดยการศึกษางบการเงินเช่นงบแสดงฐานะทางการเงินและงบกำไรขาดทุน การวิเคราะห์อัตราส่วนเป็นรากฐานที่สำคัญของการวิเคราะห์หุ้นขั้นพื้นฐาน

Rosemary (ออนไลน์, 2019) ได้ให้นิยาม อัตราส่วนทางการเงินเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์ที่ช่วยให้บริษัท และนักลงทุนวิเคราะห์ใช้ในการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทางการเงินที่แตกต่างกันในอดีตของแต่ละบริษัท อุตสาหกรรมหรือภาคธุรกิจทั้งหมดตัวเลขที่นำมาจาก งบดุล งบกำไรขาดทุน และงบกระแสเงินสดของบริษัท ช่วยให้นักวิเคราะห์สามารถคำนวณอัตราส่วนทางการเงินหลายประเภทสำหรับระบบธุรกิจและข้อมูลประเภทต่างๆ

Financial analysis (ออนไลน์, 2014) ได้ให้นิยาม อัตราส่วนทางการเงินสามารถกำหนดได้ดีว่าเป็นการเปรียบเทียบขนาดของค่าสถิติที่เลือกสองค่าที่นำมาจากงบการเงินขององค์กรธุรกิจและถูกนำมาใช้ในทางบัญชีบ่อยมาก อัตราส่วนมาตรฐานจำนวนมากถูกนำมาใช้สำหรับการประเมินสถานะทางการเงินโดยรวมขององค์กรหรือ บริษัท อัตราส่วนทางการเงินเหล่านี้อาจถูกใช้โดยผู้จัดการของบริษัท เจ้าหน้าที่ของบริษัท และผู้ถือหุ้นเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพปัจจุบันของบริษัท และนอกจากนี้อัตราส่วนทางการเงินเหล่านี้ยังถูกใช้โดยนักวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบจุดแข็งและจุดอ่อนของบริษัทต่างๆ

เอกรินทร์ แสงธรรมรัตน์ (2561) ได้ให้นิยามอัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio) หมายถึง ดัชนีที่เป็นตัวเลขใช้ในการวัดฐานะการเงินและเป็นตัวบ่งบอกความสามารถในการสร้างผลกำไรให้กับธุรกิจ รวมถึงเป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพในการบริหารงาน โดยการนำตัวเลขในงบการเงินมาหาอัตราส่วน เพื่อใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าต่างๆ ดังนี้

ประเภทของอัตราส่วนทางการเงิน

1) อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง (Liquidity Ratios) ใช้ในการวัดความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นของธุรกิจ

2) อัตราส่วนหนี้สิน (Debtor Leverage Ratios) ใช้ในการวัดความมีส่วนร่วมในการจัดการบริหารเงินโดยเจ้าของกิจการเมื่อเปรียบเทียบกับภาษีที่จ่ายจากภายนอก

3) อัตราส่วนความสามารถทำกำไร (Profitability Ratios) ใช้ในการวัดความสามารถในการบริหารผลตอบแทนการลงทุนของของบริษัท ในรูปอัตราผลตอบแทนจากการขาย

4) อัตราส่วนแสดงความสามารถในการดำเนินงาน (Activity Ratios or Efficiency Ratios) ใช้ในการวัดความสามารถในการบริหารเงินล่องทุน อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพหรือไม่เพียงใด

การที่กิจการจะบริหารได้ดีหรือไม่ขึ้นกับการที่เจ้าของกิจการได้ดูผลการดำเนินการได้ในทันทีและทันต่อเวลาหรือไม่ เพื่อจะได้วางแผนหรือปรับเปลี่ยนแผนดำเนินการได้อย่างทันท่วงที

แนวคิดเรื่องทฤษฎีเกี่ยวกับการวางแผนภาษี (Tax Planning)

Dyrenge, Hanlon, & Maydew (2006) ได้ให้นิยามการวางแผนภาษี (Tax Planning: TP) ว่าเป็นกิจกรรมที่เกิดจากกลยุทธ์ทางภาษีซึ่งทำให้ค่าใช้จ่ายภาษีทั้งที่เจตนาเช่น การใช้วิธีการตั้งราคาโอน (Transfer Pricing) ในกลุ่มธุรกิจที่เกี่ยวข้องกัน หรือการใช้ดินแดนหลบเลี่ยงภาษี (Tax Haven) เป็นต้น หรือไม่มีเจตนา โดยการเลือกนโยบายในการดำเนินธุรกิจหรือวิธีปฏิบัติทางบัญชีที่ส่งผลทำให้ค่าใช้จ่ายภาษียลดลง ซึ่งค่าอัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวม (TAX/ASSET) มีค่าต่ำ แสดงถึงมีการวางแผนภาษีในระดับสูง และสามารถอธิบายโดยใช้ทฤษฎีทางเลือก (Trade-off Theory) ว่าบริษัทต้องเลือกระหว่างประโยชน์ของหนี้สิน (ประโยชน์จากภาษี) กับอัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้น และมีต้นทุนของการล้มละลายที่เพิ่มขึ้นเพราะบริษัทสามารถนำดอกเบี้ยจ่ายมาเป็นค่าใช้จ่ายในทางภาษีได้

Modigliani & Miller (1963) ได้ให้นิยามทฤษฎีทางเลือก (Trade-off Theory) โดยอธิบายถึงต้นทุนที่เสียไปกับผลประโยชน์ที่ได้รับ (Cost vs. Benefit) โดยการเลือกใช้วิธีการทางการเงิน เช่น การเลือกแหล่งเงินทุน เช่น การก่อหนี้ (ดอกเบี้ยจ่าย) สามารถนำมาถือเป็นรายจ่ายทางภาษีได้ ขณะที่การเลือกการเพิ่มทุนจากผู้ถือหุ้น (เงินปันผลจ่าย) ไม่สามารถนำมาเป็นรายจ่ายในทางภาษีได้

Hoffmann (1961) ได้ให้นิยามทฤษฎีการวางแผนภาษี (Tax Planning Theory) โดยอธิบายถึงการวางแผนภาษี คือ การเลือกใช้วิธีการทางการเงินเพื่อให้ผู้เสียภาษี มีค่าใช้จ่ายภาษีน้อยที่สุด โดยเลือกวิธีการวางแผนภาษีที่ทำให้กำไรทางภาษียลดลง แต่ไม่กระทบกับกำไรทางบัญชี

สมเดช โจรจันคุรีเสถียร (2563) ได้เขียนไว้ในหนังสือชื่อ สุตยอดกลยุทธ์ : การวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยให้คำจำกัดความการวางแผนภาษี (Tax Planning) ว่าเป็นการวางแผนการเสียภาษีอากรของธุรกิจเพื่อให้กิจการได้รับประโยชน์สูงสุด ลดต้นทุนให้ต่ำลง ภายใต้เงื่อนไขที่ถูกต้องตามกฎหมาย และเป็นกรวางแผนภาษีอย่างรัดกุมเพื่อป้องกันภาระที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตของกิจการ ดังนั้น การวางแผนภาษี (Tax Planning) ไม่ใช่เป็นการหลีกเลี่ยงภาษี (Tax Avoidance) หรือหนีภาษี (Tax Evasion) ก่อนที่จะมีการวางแผนภาษียนั้นจะต้องมีความรู้ความเข้าใจข้อมูลในเรื่องดังต่อไปนี้

- 1) ประมวลรัษฎากร
- 2) คำพิพากษา ข้อหารือของกรมสรรพากร คำวินิจฉัย
- 3) ประเภทภาษีอากร

- 4) รูปแบบและองค์กรของธุรกิจ
- 5) ประเภทธุรกิจ
- 6) มาตรฐานการบัญชี
- 7) เอกสารหลักฐานประกอบการบันทึกบัญชี
- 8) ระบบบัญชี
- 9) สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร
- 10) การฝึกอบรมและสัมมนา
- 11) กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ภาษีศุลกากร ภาษีสรรพสามิต เป็นต้น
- 12) การตรวจสอบภาษี ในกรณีที่สรรพากรเรียกตรวจสอบภาษี จะต้องมีความพร้อมในด้านเอกสารหลักฐานทางบัญชีและภาษีอากร

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2558) การวางแผนภาษีคือ การเตรียมการเพื่อเสียภาษีให้ถูกต้องครบถ้วนในฐานะพลเมืองดีและใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีต่างๆ ที่กฎหมายกำหนดไว้ไปใช้ลดหย่อนภาษีเงินได้ประจำปี เพื่อบรรเทาภาระภาษีให้น้อยลง ไม่ต้องเสียภาษีมากจนเกินไป รวมถึงไม่ต้องชำระภาษีเพิ่ม หรือเสียเบี้ยปรับโดยใช่เหตุ

สุเทพ พงษ์พิทักษ์ (2550) ได้ให้ความหมายของการวางแผนภาษีอากรคือ การกำหนดแนวทางการปฏิบัติ เพื่อเป็นการปฏิบัติในอนาคตเกี่ยวกับรายการทางการเงิน (Financial Transactions) ที่เกี่ยวข้องมุ่งหมายให้การเสียภาษีอากรและการปฏิบัติงานเกี่ยวกับภาษีอากรของกิจการเป็นไปโดยถูกต้อง และครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กฎหมายภาษีอากรกำหนดไว้ และเป็นผลให้จำนวนภาษีอากรที่ต้องเสียนั้นเป็นจำนวนน้อยที่สุดหรือประหยัดที่สุด รวมทั้งใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรสูงสุด โดยไม่อาศัยการทุจริตหลีกเลี่ยงภาษีอากร การวางแผนภาษีอากรเป็นการออกแบบการดำเนินธุรกิจไว้ล่วงหน้าเกี่ยวกับรายการรายได้ ค่าใช้จ่ายต่างๆ และจำนวนกำไรหรือขาดทุน โดยคำนึงถึงประเภทภาษีอากรที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติทางภาษีอากรเพื่อความถูกต้อง ครบถ้วน ในทุกประเด็นภาษีอากรและต้องเสียเป็นจำนวนน้อยที่สุดหรือประหยัดที่สุด รวมทั้งการใช้ประโยชน์ทางภาษีอากรสูงสุด

วัตถุประสงค์การวางแผนภาษีอากร ดังนี้

- 1) เพื่อให้การเสียภาษีอากรเป็นไปโดยถูกต้อง และครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดบัญชีไว้ เป็นจำนวนน้อยที่สุด โดยไม่ใช้การหลีกเลี่ยงภาษีอากร
- 2) เพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับภาษีอากรในอดีต และป้องกันปัญหาทางภาษีอากรที่อาจเกิดขึ้นในทุกกรณี โดยมุ่งแก้ไขหรือป้องกันที่สาเหตุของปัญหา
- 3) เพื่อประหยัดหรือลดค่าใช้จ่ายที่อาจเกิดขึ้น เนื่องจากการเสียภาษีอากรไม่ถูกต้องเช่น เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม ภาษี ค่าปรับทางอาญา เป็นต้น

กฎหมายภาษีอากรที่เกี่ยวข้อง

มาตรา 39 คำจำกัดความ “บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล” หมายความว่า บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย หรือที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ และให้หมายความรวมถึง

- 1) กิจการซึ่งดำเนินการเป็นทางค้าหรือหากำไรโดยรัฐบาลต่างประเทศ องค์การของรัฐบาลต่างประเทศ หรือนิติบุคคลอื่นที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ
- 2) กิจการร่วมค้า ซึ่งได้แก่กิจการที่ดำเนินการร่วมกันเป็นทางค้าหรือหากำไรระหว่างบริษัทกับบริษัท บริษัทกับห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลกับห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลหรือระหว่างบริษัทและหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลกับบุคคลธรรมดา คณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคลห้างหุ้นส่วนสามัญหรือนิติบุคคลอื่น
- 3) มูลนิธิหรือสมาคมที่ประกอบกิจการซึ่งมีรายได้ แต่ไม่รวมถึงมูลนิธิหรือสมาคมที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา 47 (7) (ข)
- 4) นิติบุคคลที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมติรัฐมนตรี และประกาศในราชกิจจานุเบกษา “บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล” ดังกล่าว มีหน้าที่จะต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจากฐานกำไรสุทธิซึ่งคำนวณตามเกณฑ์สิทธิ

มาตรา 65 เงินได้ที่ต้องเสียภาษีตามความในส่วนนี้คือกำไรสุทธิซึ่งคำนวณได้จากรายได้จากกิจการ หรือเนื่องจากกิจการ ที่กระทำในรอบระยะเวลาบัญชีที่ด้วยรายจ่ายตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในมาตรา 65 ทวิ และมาตรา 65 ทรี และรอบระยะเวลาบัญชีดังกล่าวให้มีกำหนดสิบสองเดือน เว้นแต่ในกรณีดังต่อไปนี้จะน้อยกว่าสิบสองเดือนก็ได้ คือ

- (ก) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเริ่มตั้งใหม่ จะถือวันเริ่มตั้งถึงวันหนึ่งวันใดเป็นรอบระยะเวลาบัญชีแรกก็ได้
- (ข) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลอาจยื่นคำร้องต่ออธิบดี ขอเปลี่ยนวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี ในกรณีเช่นว่านี้ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งอนุญาต หรือไม่อนุญาตสุดแต่จะเห็นสมควร คำสั่ง เช่นว่านั้น ต้องแจ้งให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลผู้ยื่นคำร้องทราบภายในเวลาอันสมควร และในกรณีที่อธิบดีเวลาสั่งอนุญาต ให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นถือปฏิบัติตั้งแต่นับรอบระยะเวลาบัญชีที่อธิบดีกำหนด

การคำนวณรายได้และรายจ่ายตามวรรคหนึ่งให้ใช้เกณฑ์สิทธิ โดยให้นำรายได้ที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชีใด แม้ว่าจะยังไม่ได้รับชำระในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น มารวมคำนวณเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น และให้นำรายจ่ายทั้งสิ้นที่เกี่ยวกับรายได้นั้น แม้ว่าจะยังมีได้จ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น มารวมคำนวณเป็นรายจ่ายของรอบระยะเวลาบัญชีนั้น

ในกรณีจำเป็น ผู้มีเงินได้จะขออนุมัติต่ออธิบดีเพื่อเปลี่ยนแปลงเกณฑ์สิทธิและวิธีการทางบัญชี เพื่อคำนวณรายได้และรายจ่ายตามวรรคสองก็ได้ และเมื่อได้รับอนุมัติจากอธิบดีแล้วให้ถือปฏิบัติตั้งแต่นับรอบระยะเวลาบัญชีที่อธิบดีกำหนดเป็นต้นไป”

ตารางที่ 2 การลดและยกเว้นราชการ อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล ตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลรัษฎากร ฉบับที่ 42 พ.ศ.2559 ลงวันที่ 3 มีนาคม 2559

รายการ	อัตราภาษี	
บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลรวมถึงบริษัทจดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์ฯ	สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2560 แต่ไม่เกินวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2562	ร้อยละ 20
บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีทุนจดทะเบียนไม่เกิน 5,000,000 บาท และมีรายได้จากการขายสินค้าและให้บริการไม่เกิน 30,000,000 บาท ได้จัดแจ้งเป็นผู้ประกอบการตามกฎหมายว่าด้วยการยกเว้นและสนับสนุนการปฏิบัติการเกี่ยวกับภาษีอากร (โครงการบัญชีชุดเดียว)	สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2560 แต่ไม่เกินวันที่ 31 ธันวาคม 2560 (พระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 595) พ.ศ. 2558)	
	กำไรสุทธิส่วนที่ไม่เกิน 300,000 บาท	ยกเว้น
	กำไรสุทธิส่วนที่เกิน 300,000 บาท ขึ้นไป	ร้อยละ 10
	สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2561 เป็นต้นไป (พระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 603) พ.ศ. 2559)	
	กำไรสุทธิส่วนที่ไม่เกิน 300,000 บาท	ยกเว้น
	กำไรสุทธิส่วนที่เกิน 300,000 บาท แต่ไม่เกิน 3,000,000 บาท	ร้อยละ 15
	กำไรสุทธิส่วนที่เกิน 3,000,000 บาท ขึ้นไป	ร้อยละ 20
บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีทุนจดทะเบียนไม่เกิน 5,000,000 บาท และมีรายได้จากการขายสินค้าและให้บริการไม่เกิน 30,000,000 บาท ไม่ได้จัดแจ้งเป็นผู้ประกอบการตามกฎหมายว่าด้วยการยกเว้นและสนับสนุนการปฏิบัติการเกี่ยวกับภาษีอากร	สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2560 เป็นต้นไป (พระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 530) พ.ศ. 2554 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการลดอัตราและยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 564) พ.ศ. 2556)	
	กำไรสุทธิส่วนที่ไม่เกิน 300,000 บาท	ยกเว้น
	กำไรสุทธิส่วนที่เกิน 300,000 บาท แต่ไม่เกิน 3,000,000 บาท	ร้อยละ 15
	กำไรสุทธิส่วนที่เกิน 3,000,000 บาท ขึ้นไป	ร้อยละ 20

ที่มา : กรมสรรพากร

พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการลดอัตราและยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 583) พ.ศ. 2558 ได้ประกาศให้คงอัตราการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลไว้ตามอัตราเดิม

ประกอบคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. 155/2549 เรื่อง การใช้เกณฑ์สิทธิในการคำนวณรายได้และรายจ่ายของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล

“3.4 การคำนวณรายได้และรายจ่ายของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งประกอบกิจการให้เช่าทรัพย์สิน ให้ใช้เกณฑ์สิทธิ โดยบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นต้องนำรายได้ค่าเช่าหรือค่างวดและรายจ่ายที่เกี่ยวข้องมารวมคำนวณเป็นรายได้และรายจ่ายในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีตามส่วนแห่งระยะเวลาการให้เช่าทรัพย์สิน การคำนวณรายได้และรายจ่ายของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ซึ่งเป็นผู้ให้เช่าทรัพย์สิน ให้ใช้เกณฑ์สิทธิ โดยบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้น จะต้องนำรายจ่ายค่าเช่าหรือค่างวดและรายจ่ายที่เกี่ยวข้องมารวมคำนวณเป็นรายจ่ายในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีนั้น”

ประเด็นน่าสนใจที่เกี่ยวข้องและลักษณะเฉพาะตามประเภทของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารในการวางแผนภาษี เนื่องจากอุตสาหกรรมนี้เป็นอุตสาหกรรมเป้าหมายที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้มีกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจในอนาคต โดยต้องเป็นอุตสาหกรรมที่เป็นไปตามมาตรการส่งเสริมการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ 2520 ดังนี้

- 1) ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสูงสุด 13 ปี (มาตรา 31)
- 2) ลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 50 (มาตรา 35 (1))
- 3) ยกเว้น/ลดหย่อนอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักร (มาตรา 28/29)
- 4) ลดหย่อนอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็น (มาตรา 30)
- 5) ยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับของที่นำเข้ามาเพื่อใช้ในการวิจัยและพัฒนา (มาตรา 30/1)
- 6) ให้หักค่าขนส่ง ค่าไฟฟ้าและค่าน้ำประปา เป็นสองเท่า (มาตรา 35 (2))
- 7) ให้หักค่าติดตั้งหรือก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มขึ้นร้อยละ 25 (มาตรา 35 (3))
- 8) ยกเว้นอากรขาเข้าวัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็นสำหรับการผลิตเพื่อการส่งออก (มาตรา 36)

ซึ่งการได้สิทธิประโยชน์ดังกล่าวขึ้นอยู่กับประเภทกิจการและเงื่อนไขของโครงการที่ได้รับการส่งเสริม (การใช้สิทธิด้านภาษีเงินได้นิติบุคคล BOI, ออนไลน์, 2561)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Nwaobia & Jayeoba (2016) ได้ทำการศึกษาการวางแผนภาษีและสภาพคล่องทางการเงินของบริษัท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเชิงประจักษ์ถึงผลกระทบของการวางแผนภาษีต่อสภาพคล่องทางการเงินของบริษัทที่มีกำลังการผลิตในประเทศไนจีเรีย ได้ใช้กลุ่มบริษัททั้งหมด 11 บริษัท จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 154 ตัวอย่าง ในช่วงปี 2001 – 2014 โดยใช้ข้อมูลจากรายงานประจำปี และงบการเงินของบริษัท ผลการศึกษาพบว่า อัตราส่วนความสามารถในการใช้ประโยชน์สินทรัพย์ลงทุน (Capital Intensity) การที่โครงสร้างเงินทุนของกิจการอาศัยเงินทุนจากแหล่งหนี้สินมากกว่าแหล่งเงินที่มาจากเจ้าของในสัดส่วนที่ค่อนข้างมาก (Thin Capitalization) การทำสัญญาเช่าเป็นรูปแบบหนึ่ง แต่เป็นสัญญาเช่าที่มาพร้อมกับสัญญาว่าจะซื้อในอนาคตขึ้นอยู่กับว่าในสัญญาระบุว่ากี่ปี (Lease Option) มีผลกระทบต่อการวางแผนภาษี เนื่องจากการเพิ่มประสิทธิภาพลดอัตราภาษีโดยการวางแผนภาษี มีผลต่อการควบคุมสภาพคล่องของบริษัทลดลงด้วย แต่ขนาดบริษัทไม่มีผลกระทบต่อกรวางแผนภาษี เพราะบริษัทที่มีขนาดใหญ่ มีสภาพคล่องที่จะจัดการเพิ่มประสิทธิภาพลดอัตราภาษีได้โดยการวางแผนภาษี

Dadrasmoghadam & Akabari (2015) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของอัตราส่วนทางการเงินที่มีต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมเกษตร โดยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมเกษตร ประกอบด้วย กลุ่มอาหาร น้ำตาล เครื่องจักรกลอุปกรณ์การเกษตรและบริการที่เกี่ยวข้อง โดยเก็บข้อมูลทุติยภูมิจากงบการเงินปี ค.ศ. 1999 - 2009 และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการทดสอบความสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า อัตราหนี้สินต่อทุน อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม มีผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมีความสัมพันธ์กับตลาดหลักทรัพย์หมวดเกษตร (Stock Exchange of Agriculture) ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญ

Heitzman & Ogneva (2015) ทำการศึกษารวบรวมงานวิจัยในแง่มุมมองของผลตอบแทนการลงทุน โดยมีสมมติฐานว่าการวางแผนภาษีส่งผลกระทบต่อกิจกรรมต่างๆ ที่จะทำให้ภาระทางภาษีลดลง ด้วยเหตุนี้การวางแผนภาษีจะทำให้จำนวนเงินและช่วงเวลาที่บริษัทจะได้รับกระแสเงินสดมีการเปลี่ยนแปลงไป โดยพื้นฐานทั่วไปแล้วการวางแผนภาษีจะมีความสัมพันธ์อย่างมีอิทธิพลต่อมูลค่าของกิจการและการเปลี่ยนแปลงความคาดหวังของกระแสเงินสดก่อนการ เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลแต่ผลกระทบต่อความคาดหวังของผลตอบแทนนั้นยังไม่เป็นที่แน่ชัด ผลการศึกษาพบว่าการวางแผนภาษี วัตถุประสงค์จากอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับอัตราผลตอบแทนต่อหุ้น โดยการวางแผนภาษีที่เพิ่มมากขึ้นหรือการที่อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงลดลงจาก 35% เหลือ 25% จะทำให้อัตราผลตอบแทนต่อหุ้นเพิ่มขึ้น 2.24% งานวิจัยนี้สามารถสรุปว่า การวางแผนภาษีอาจจะเป็นการเพิ่มความเสี่ยงให้กับกิจการ แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขนาดของกิจการ นโยบายทางการเงิน และแนววินิจฉัยของศาล ซึ่งตัวแปรเหล่านี้มีผลกระทบอย่างสำคัญในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจากการวางแผนภาษีในแง่ของตลาดทุนและหลักทรัพย์ของกิจการ

Izadinia, Foroghi & Gheis (2013) ได้ศึกษาผลกระทบของขนาดบริษัท อัตราผลตอบแทนต่อยอดขาย โครงสร้างเงินทุน สินทรัพย์ถาวร กลุ่มอุตสาหกรรม และผู้ถือหุ้นกับ อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง โดยบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ประเทศอิหร่าน กระทรวงเศรษฐกิจ และกระทรวงการคลัง ได้เสนอการแก้ไขระบบการเก็บภาษีหลังจากที่เตรียมการมานานหลายปีสำหรับพื้นที่ๆ มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจ เนื้อหาของการแก้ไขครั้งนี้เกี่ยวกับการเสียภาษีของบริษัทได้เปลี่ยนเป็นการถูกเก็บภาษีเป็นอัตรา 25% ของรายได้ทั้งปี งานวิจัยนี้ได้้นำตัวแปร 6 ตัวแปรเพื่อศึกษาว่าในตัวแปรไหนบ้างที่จะมีผลกระทบต่อการอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงบ้าง โดยใช้ Multiple Regression model กลุ่มตัวอย่างได้เลือกมาจาก 78 บริษัทที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์ระหว่างปี 2004 - 2009 พบว่าปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงอย่างมีนัยสำคัญมี 4 ตัวแปรคือ ขนาดบริษัท ผู้ถือหุ้น และ กลุ่มอุตสาหกรรม มีผลกระทบไปในทิศทางตรงข้าม ส่วนโครงสร้างเงินทุน มีผลกระทบไปในทิศทางเดียวกัน

Noor, Fadzillah & Mastuki (2010) ได้ศึกษาการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลผ่านอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง (Effective Tax Rate : ETRs) ของกลุ่มบริษัทที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์

ของประเทศมาเลเซียระหว่าง การประเมินภาษีแบบเป็นทางการ (official assessment system) และการประเมินตนเอง (self-assessment system) ได้ใช้กลุ่มตัวอย่าง 316 บริษัท จากปี 1993 - 2006 โดยแบ่งเป็นสองกลุ่มตัวอย่าง ในกลุ่มแรกคือระหว่างปี 1993 - 2000 โดยแทนการเก็บภาษีแบบเป็นทางการ และ ปี 2001 - 2006 แทนการเก็บภาษีแบบการประเมินตนเอง จากการศึกษาพบว่า อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงต่ำกว่าอัตราภาษีตามกฎหมาย (Statutory Tax Rate :STR) ในทั้งสองกลุ่มตัวอย่างนี้ ยังพบว่า อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงในช่วงภาษีแบบประเมินตนเอง ยังต่ำกว่าประเมินแบบเป็นทางการอีกด้วย และยังระบุถึงปัจจัยอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงในการเก็บภาษีทั้งสองรูปแบบ ผลที่ได้จากการวิจัยแสดงให้เห็นว่าทฤษฎีต้นทุนทางการเมือง (Political cost theory) ทำให้บริษัทที่ใหญ่กว่าจะมีอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงที่สูงกว่า นอกจากนี้ อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงที่ต่ำกว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยต่อบริษัทที่มีหนี้สินที่สูง มีการลงทุนในสินทรัพย์ที่สูง และการลงทุนสินค้าที่ต่ำ ส่วนบริษัทที่มีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) ที่สูงจะมีอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงที่ต่ำ

Hanlon & Slemrod (2009) ได้ทำการศึกษาเชิงประจักษ์ระดับความสัมพันธ์ระหว่างราคาหลักทรัพย์กับข่าวการวางแผนภาษีของบริษัท ผลการศึกษาพบว่าราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจะลดลงในวันที่บริษัทมีการประกาศข่าวเกี่ยวกับการวางแผนภาษี นอกจากนี้ยังพบว่าระดับความสัมพันธ์ในเชิงลบนี้จะสูงมากยิ่งขึ้นในบริษัทที่อยู่ในธุรกิจซื้อมาขายไป แต่อย่างไรก็ดี บริษัทที่ไม่ได้ถูกจัดอันดับอยู่ในกลุ่มบริษัทที่มีการวางแผนภาษีสูง ความสัมพันธ์ในเชิงลบนี้จะมีความรุนแรงลดลง

Richardson & Lanis (2007) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง หลักฐานเชิงประจักษ์ในประเทศออสเตรเลีย โดยเก็บข้อมูลในตลาดหลักทรัพย์ประเทศออสเตรเลียจำนวน 92 บริษัท ปี 1997-2003 ยกเว้นปี 2000 เพราะมีการเปลี่ยนแปลงในส่วนของกฎหมายภาษี ปัจจัยที่ศึกษาได้แก่ ขนาดของบริษัท โครงสร้างเงินทุน ซึ่งวัดจากอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ และระดับของสินทรัพย์ ซึ่งวัดจากระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร ระดับการลงทุนในสินค้า และระดับการลงทุนในวิจัยและพัฒนา พบว่าขนาดของบริษัท โครงสร้างเงินทุน ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร และระดับการลงทุนในการวิจัยและพัฒนา ไม่มีผลต่ออัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง แต่ระดับการลงทุนในสินทรัพย์มีผลต่ออัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง

Derashid & Zhang (2003) ได้ศึกษาอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง (Effective tax rate) และนโยบายอุตสาหกรรม หลักฐานเชิงประจักษ์ในประเทศมาเลเซีย โดยเก็บข้อมูลบริษัทที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์ของประเทศมาเลเซีย ปี 1990-1999 พบว่าบริษัทที่อยู่ในอุตสาหกรรมการผลิต และอุตสาหกรรมโรงแรม มีค่าอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงต่ำ ขนาดของบริษัท อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร และอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Assets) ไม่มีผลต่ออัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง และอัตราการเติบโตของบริษัท อัตราส่วนมูลค่าตลาดต่อมูลค่าทางบัญชี และสภาพคล่องมีผลต่ออัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง

รสนา โชติสุวรรณ (2561) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับราคาหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่มีข้อมูล

ครบถ้วนจำนวน 190 บริษัท โดยเก็บข้อมูลจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและรายงานประจำปี พ.ศ. 2559 ยกเว้นบริษัทในกลุ่มธุรกิจการเงิน บริษัทกลุ่มที่อยู่ระหว่างการฟื้นฟูกิจการ และบริษัทที่มีผลการดำเนินงานขาดทุน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติพรรณนา สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณ จากการศึกษาพบว่า การวางแผนภาษีศึกษาจากอัตราส่วนการเงินจำนวน 3 อัตราส่วน ได้แก่ อัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนภาษีต่อกระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงาน และอัตราส่วนภาษีเงินได้ที่แท้จริงนั้น การวางแผนภาษีที่วัดจากอัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวม มีความสัมพันธ์กับราคาหุ้นสามัญในทิศทางเดียวกัน นั่นคือ ถ้าบริษัทมีอัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวมมีค่ามาก หรือมีการวางแผนภาษีน้อย ราคาหุ้นสามัญจะเพิ่มขึ้น แต่ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนภาษีต่อกระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงานกับราคาหุ้นสามัญ และไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนภาษีที่แท้จริงกับราคาหุ้นสามัญ

ดำรงพล วิเศษศร (2559) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET 50 โดยรวบรวมข้อมูลทศวรรษปฏิทินการเงินปี 2554 - 2558 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50 จำนวน 41 บริษัท โดยยกเว้นบริษัทในกลุ่มธุรกิจการเงิน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและทดสอบสมมติฐาน ประกอบด้วย การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน การวิเคราะห์สมการถดถอยอย่างง่าย และการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณ จากการศึกษาพบว่า การวางแผนภาษีที่คำนวณจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง อัตราส่วนภาษีต่อเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน และอัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวม มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่ม SET50 นั่นคือ หากบริษัทมีการวางแผนภาษีมาก จะทำให้ราคาหลักทรัพย์ต่ำ

อาทิตยา กุลธินี (2559) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนภาษีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย : กรณีศึกษากลุ่มอุตสาหกรรมบริการ โดยมีขอบเขตการศึกษาจำกัดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555-2558 ซึ่งใช้ข้อมูลทศวรรษปฏิทินจากฐานข้อมูลตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวนบริษัททั้งสิ้น 74 บริษัท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านขนาดของบริษัท โครงสร้างเงินทุนของบริษัท ระดับการลงทุนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และความสามารถในการทำกำไรกับการวางแผนภาษี จากการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนภาษีที่วัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีทั้งหมด 1 ตัวแปรคือ ความสามารถในการทำกำไร แต่ระดับการลงทุนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ไม่มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการวางแผนภาษี

สุชาดา ศรีสกลกิจ (2558) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการที่ดีกับการวางแผนภาษีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET 100 โดยทำการศึกษาจากบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET 100 ในปี 2557 จากการศึกษาพบว่า การกำกับดูแลกิจการที่ดีไม่มีความสัมพันธ์กับการวางแผนภาษีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากในปัจจุบันมีข้อกำหนดมากมายเกี่ยวกับการลดหย่อนภาษี เช่น การยกเว้นเงินได้ หรือค่าใช้จ่ายที่สามารถหักได้เพิ่มขึ้น ซึ่งอาจทำให้มีภาษีเงินได้ที่ต้องจ่ายต่ำลง ดังนั้นการที่อัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง อัตราส่วนภาษีเงินได้

งวดปัจจุบันต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน และอัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวมมีค่าลดลง อาจไม่ได้เป็นผลมาจากการวางแผนภาษี

รัชดา สุวรรณเกิด (2557) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความเชี่ยวชาญด้านบัญชีและภาษีของผู้บริหารด้านการเงินและกรรมการบริษัทกับการวางแผนภาษีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชี่ยวชาญด้านบัญชีและภาษีของผู้บริหารด้านการเงินกับการวางแผนภาษีและศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชี่ยวชาญด้านบัญชีของกรรมการบริษัทและการวางแผนภาษี โดยพิจารณาความเชี่ยวชาญของผู้บริหารด้านการเงินใน 2 ประเด็น คือ (1) คุณวุฒิการศึกษา และการได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพด้านบัญชีและภาษี และ (2) ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งหัวหน้า สายงานบัญชีและการเงินสำหรับความเชี่ยวชาญด้านบัญชีและภาษีของกรรมการบริษัทนั้น วัดค่าจากสัดส่วนของกรรมการบริษัทที่มีความเชี่ยวชาญด้านบัญชีและภาษีต่อจำนวนกรรมการทั้งหมด โดยความเชี่ยวชาญของกรรมการบริษัทจะพิจารณาจากการสำเร็จการศึกษาด้านบัญชีหรือการเงิน หรือการได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพด้านบัญชีหรือภาษี หรือเคยมีประวัติดำรงตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการบัญชีหรือการเงิน ทั้งนี้การวางแผนภาษีที่ดีต้องอาศัยบุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านบัญชีและภาษี จึงจะทำให้บริษัทมีการบริหารจัดการการเงินที่มีประสิทธิภาพ โดยรวบรวมข้อมูลจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2554 จำนวน 237 บริษัทวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงพรรณนาด้วย ความถี่ เปอร์เซ็นต์ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความสัมพันธ์ด้วยสถิติการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ จากการวิจัยพบว่า บริษัทจดทะเบียนมีค่าเฉลี่ยอัตราภาษีเงินได้ที่แท้จริง เท่ากับ 23% ผู้บริหารด้านการเงินโดยส่วนใหญ่ จำนวน 225 บริษัท หรือคิดเป็น 94.90% ไม่จบปริญญาทางบัญชีหรือการเงิน หรือไม่เป็นผู้สอบบัญชี รับอนุญาต หรือผู้สอบบัญชีภาษีอากร ผู้บริหารด้านการเงินของบริษัท 12 บริษัท คิดเป็น 5.10% จบปริญญาทางบัญชีหรือการเงิน และเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตหรือผู้สอบบัญชีภาษีอากร โดยอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจบริการมากที่สุดจำนวน 5 บริษัท ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งผู้บริหารด้านการเงิน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7 ปี และสัดส่วนกรรมการมีความรู้ความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ด้านบัญชี การเงินหรือภาษี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 23% ต่อจำนวนกรรมการทั้งหมด นอกจากนี้พบว่า ค่าเฉลี่ยอัตราภาษีเงินได้ที่แท้จริงของบริษัทที่มีผู้บริหารด้านการเงินจบปริญญาทางด้านบัญชีหรือการเงิน และเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตหรือผู้สอบบัญชีภาษีอากร เท่ากับ 21% ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยอัตราภาษีเงินได้ที่แท้จริงของบริษัทที่มีผู้บริหารด้านการเงินไม่จบปริญญาทางด้านบัญชีหรือการเงิน และไม่เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตหรือผู้สอบบัญชีภาษีอากร ซึ่งเท่ากับ 23% และบริษัทที่มีผู้บริหารดำรงตำแหน่งทางด้านการเงินน้อยกว่า 7 ปี มีค่าเฉลี่ยอัตราภาษีเงินได้ที่แท้จริง 23% ต่ำกว่าบริษัทที่มีผู้บริหารดำรงตำแหน่งทางด้านบัญชีการเงินตั้งแต่ 7 ปี ขึ้นไป ซึ่งเท่ากับ 24% รวมทั้ง บริษัทที่มีสัดส่วนกรรมการที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ด้านบัญชี การเงินหรือภาษีตั้งแต่ 25% ขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยอัตราภาษีเงินได้ที่แท้จริง 23% ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยอัตราภาษีเงินได้ที่แท้จริงของบริษัทที่มีสัดส่วนกรรมการน้อยกว่า 25% ในภาพรวมทุกกลุ่มอุตสาหกรรม พบว่า ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% ความเชี่ยวชาญด้านบัญชีและภาษีของผู้บริหารด้านการเงิน และกรรมการบริษัทไม่มีความสัมพันธ์กับการวางแผนภาษี แต่กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร และกลุ่มทรัพยากรมีความสัมพันธ์กับการวางแผนภาษี

สตีวา ตันจันทรพงศ์ (2557) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการกำกับดูแลกิจการ การบริหารกำไร และการวางแผนภาษีที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีใช้กลุ่มธุรกิจการเงิน โดยเก็บข้อมูลปี พ.ศ. 2553-2554 จำนวน 652 ตัวอย่าง โดยวิธีการประเมินการกำกับดูแลกิจการ การบริหารกำไรใช้ตัวแบบของ Kothari, et al. (2005) การวางแผนภาษีวัดจากค่าอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง อัตราส่วนภาษีต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน และอัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวม สำหรับมูลค่ากิจการวัดค่าโดยใช้ Tobin's Q การวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้ 3 เทคนิค ได้แก่ สหสัมพันธ์เพียร์สัน การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ และการวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า การกำกับดูแลกิจการที่ดีมีผลกระทบในเชิงบวกกับผลการดำเนินงาน ในขณะที่การบริหารกำไรและการวางแผนภาษีที่วัดจากอัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวมมีผลกระทบในเชิงลบกับผลการดำเนินงาน

ธัญพร ตันตียวงค์ (2552) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนภาษีและความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับมูลค่าของกิจการ ซึ่งเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยทุกกลุ่มอุตสาหกรรมยกเว้นบริษัทที่อยู่ระหว่างการฟื้นฟูกิจการ ในปี พ.ศ. 2544-2550 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 1,698 ตัวอย่าง ได้ให้คำจำกัดความของการวางแผนภาษีว่าเป็นการทำให้ค่าใช้จ่ายทางภาษีเงินได้นิติบุคคลลดลง โดย

1) การทำให้กำไรทางภาษีลดลงแต่ไม่กระทบกับกำไรทางบัญชี โดยวัดค่าจากอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง (ETR)

2) การทำให้ทั้งกำไรทางภาษีและกำไรทางบัญชีลดลง โดยวัดค่าจากอัตราส่วนทางภาษีต่อกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน (TAX/CFO) และอัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวม (TAX/ASSET)

จากการศึกษาพบว่า โครงสร้างของผู้ถือหุ้นมีความสัมพันธ์กับการวางแผนภาษีที่แตกต่างกันออกไปตามอำนาจการควบคุม โดยโครงสร้างผู้ถือหุ้นที่เป็นกลุ่มครอบครัวมีอำนาจการควบคุมสูงมีการวางแผนภาษีที่สูงกว่ากลุ่มกระจายการถือหุ้น เช่น กลุ่มบริษัทที่มีชาวต่างชาติ และกลุ่มรัฐบาลเป็นผู้ถือหุ้นและมีอำนาจควบคุม นอกจากนี้ยังพบว่าบริษัทที่มีขนาดใหญ่ มีอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมสูง มีระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรสูง มีการวางแผนภาษีสูง และบริษัทที่มีความสามารถในการทำกำไรสูง มีการวางแผนภาษีที่สูง ในรูปแบบที่ทำให้กำไรทางภาษีลดลงโดยไม่กระทบกำไรทางบัญชี แต่มีการวางแผนภาษีที่ทำให้ทั้งกำไรทางบัญชีและกำไรทางภาษีลดลง นั่นคือ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์กับค่าใช้จ่ายทางภาษี แสดงถึงบริษัทที่ทำกำไรลดลงจะมีค่าใช้จ่ายทางภาษีลดลงตามไปด้วยจากการเปรียบเทียบการวางแผนภาษีของแต่ละอุตสาหกรรม พบว่ากลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร เป็นกลุ่มที่มีค่าใช้จ่ายทางภาษีที่ต่ำจากกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญสำหรับการวางแผนภาษีกับมูลค่ากิจการ พบว่าการวางแผนภาษีไม่มีผลกระทบต่อมูลค่ากิจการ แสดงว่าการวางแผนภาษีไม่เกี่ยวกับการดำเนินงานหลักของกิจการ ตลาดทุนไม่ได้ให้ความสำคัญกับค่าใช้จ่ายทางภาษี

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยได้แสดงผลการสังเคราะห์ตัวแปรของสภาพคล่องทางการเงิน ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร โครงสร้างเงินทุนของบริษัท และความสามารถในการทำกำไรที่มีความสัมพันธ์หรือมีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคล ดังแสดงในตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ตัวแปร

ลำดับ ที่	ปี	ผู้วิจัย	ตัวแปร																							วางแผนภาษี					
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	
1	2561	รสนา โชติสุวรรณ	✓																										✗	✓	✗
2	2559	ดำรงพล วิเศษศรี		✓																									✓	✓	✓
3	2559	อาทิตยา กุลธินี			✗	✗	✗	✓																					✓		
					✓	✓	✗	✓																						✓	
					✗	✗	✗	✓																							✓
4	2558	สุชาดา ศรีสกุลกิจ							✗																				✗	✗	✗
5	2557	รัชดา สุวรรณเกิด								✗	✓																		✓		
6	2557	สัทยา ต้นจันทร์พงศ์							✓			✓	✓																	✓	
7	2552	อัญพร ตันติยวงศ์				ค	ค	ค					✓																✗	✓	✓
						ค	ค	ค			✓																		✓	✓	✓
						ค	ค	ค						✓															✗	✗	✗
8	2016	Nwaobia & Jayeoba			✗	✓											✓												✓		
9	2015	Shane Heitzman & Maria Ogneva															✓												✓		
10	2015	Dadrasmoghadam & Akabari				✓											✓	✓	✓												
11	2013	Izadinia, Foroghi & Gheis			✓	✓					✓										✓	✗	✗						✓		
12	2010	Noor, Fadzillah & Mastuki																	✓				✓	✓					✓		
13	2009	Hanlon & Stemrod																✓											✓		
14	2007	Richardson & Lanis			✗	✗	✗																✓	✗					✓		
15	2003	Derashid & Zhang			✗		✗				✓									✗							✓	✓	✓		

✓ มีความสัมพันธ์ ✗ ไม่มีความสัมพันธ์ ค ตัวแปรควบคุม

หมายเหตุ :

1. ราคาหุ้นสามัญ
2. ราคาหลักทรัพย์
3. ขนาดของบริษัท
4. โครงสร้างเงินทุนของบริษัท
5. ระดับการลงทุนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
6. ความสามารถในการทำกำไร
7. การกำกับดูแลกิจการที่ดี
8. ความเชี่ยวชาญด้านบัญชีและภาษีของผู้บริหารด้านการเงิน และกรรมการบริษัท
9. กลุ่มอุตสาหกรรม
10. ผลการดำเนินงาน
11. การบริหารกำไร
12. โครงสร้างของผู้ถือหุ้น
13. มูลค่ากิจการ
14. สภาพคล่องของบริษัท
15. อัตราผลตอบแทนต่อหุ้น
16. ราคาหลักทรัพย์
17. อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม
18. ผู้ถือหุ้น
19. อัตราผลตอบแทนต่อยอดขาย
20. สินทรัพย์ถาวร
21. อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม
22. การลงทุนสินค้า
23. ระดับการลงทุนในการวิจัยและพัฒนา
24. อัตราการเติบโตของบริษัท
25. อัตราส่วนมูลค่าตลาดต่อมูลค่าทางบัญชี
26. อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง
27. อัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวม
28. อัตราภาษีต่อกระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงาน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเกี่ยวกับตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยกำหนดรูปแบบการวิจัยเป็น 5 ส่วน ดังนี้

1. แบบแผนของการวิจัย
2. ประชากรและตัวอย่าง
3. เครื่องมือวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบแผนของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ (Correlational Study) ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากเว็บไซต์ www.set.or.th เว็บไซต์ www.setsmart.com และรายงานทางการเงิน แล้วทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นรายปี และใช้สถิติในการวิเคราะห์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ กลุ่มบริษัทอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีผลการดำเนินงานย้อนหลัง ระหว่างปี พ.ศ.2560 ถึงปี พ.ศ.2562 รวมประชากรทั้งสิ้นจำนวน 54 บริษัท (ข้อมูล ณ วันที่ 6 กรกฎาคม 2563)

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประชากรทั้งสิ้น 54 บริษัท ซึ่งเป็นการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ที่ได้จากเว็บไซต์ www.set.or.th เว็บไซต์ www.setsmart.com และรายงานทางการเงิน ผู้วิจัยเลือกตัวอย่างเพื่อใช้ในวิจัยโดยคำนึงถึงหลักความสม่ำเสมอในการเปรียบเทียบกันได้ (Comparability) โดยกำหนดเงื่อนไข ดังนี้

- 1) บริษัทที่มีข้อมูลรายงานทางการเงินครบถ้วนในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2560 ถึงปี พ.ศ. 2562
- 2) บริษัทที่มีรอบระยะเวลาบัญชี 12 เดือน และมีรอบระยะเวลาบัญชี ตามปีปฏิทิน (1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม ของทุกปี)
- 3) บริษัทที่ไม่มีบริษัทที่มีการเปลี่ยนกลุ่มอุตสาหกรรมระหว่างปี พ.ศ.2560 ถึง ปี พ.ศ.2562
- 4) บริษัทที่มีข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัยในครั้งนี้ครบถ้วน
- 5) บริษัทที่ไม่ได้อยู่ระหว่างฟื้นฟูการดำเนินงาน

หลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลตามเงื่อนไขข้างต้นแล้วพบว่าบริษัทที่เป็นไปตามเงื่อนไขของการศึกษาในครั้งนี้ มีเพียง 47 บริษัท เนื่องจาก 6 บริษัท มีรอบระยะเวลาบัญชีไม่ตรงรอบปีปฏิทิน 1 บริษัท ที่มีการเปลี่ยนกลุ่มอุตสาหกรรมระหว่างปีพ.ศ.2560 ถึงปี พ.ศ.2562 ดังนั้นจึงมีตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 141 ตัวอย่าง

ตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non-probability Sampling) ประเภทเฉพาะเจาะจง (Purposive Selection) (บุญเรียง ขจรศิลป์, 2539 ; นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2543) เพราะเป็นการวิจัยที่ศึกษาเฉพาะกลุ่ม ซึ่งเฉพาะเจาะจงหรือมีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับประเด็นหรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ นั่นคือกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตารางที่ 4 รายชื่อบริษัทกลุ่มตัวอย่างกลุ่มธุรกิจการเกษตร

ลำดับ	หลักทรัพย์	บริษัท
1	EE	บริษัท อีเทอเนล เอนเนอจี จำกัด (มหาชน)
2	GFPT	บริษัท จีเอฟพีที จำกัด (มหาชน)
3	LEE	บริษัท ลีพัฒนาผลิตภัณฑ์ จำกัด (มหาชน)
4	NER	บริษัท นอร์ทอีส รับบเอร์ จำกัด (มหาชน)
5	PPPM	บริษัท พีพี ไพร์ม จำกัด (มหาชน)
6	STA	บริษัท ศรีตรังแอมโกลอินดัสทรี จำกัด (มหาชน)
7	TRUBB	บริษัท ไทยรับบเอร์ลาเทคส์กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
8	TWPC	บริษัท ไทยวา จำกัด (มหาชน)
9	UPOIC	บริษัท สหอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม จำกัด (มหาชน)
10	UVAN	บริษัท ยูนิวานิชน้ำมันปาล์ม จำกัด (มหาชน)
11	VPO	บริษัท วิจิตรภัณฑ์ปาล์มออยล์ จำกัด (มหาชน)

ตารางที่ 5 รายชื่อบริษัทกลุ่มตัวอย่างกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม

ลำดับ	หลักทรัพย์	บริษัท
1	APURE	บริษัท อกริเพียว โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)
2	ASIAN	บริษัท ห้องเย็นเอเชีย ซีฟู้ด จำกัด (มหาชน)
3	BR	บริษัท บางกอกแรรันซ์ จำกัด (มหาชน)
4	BRR	บริษัท น้ำตาลบุรีรัมย์ จำกัด (มหาชน)
5	CBG	บริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
6	CFRESH	บริษัท ซีเฟรชอินดัสทรี จำกัด (มหาชน)
7	CHOTI	บริษัท ห้องเย็นโชติวัฒน์ขนาดใหญ่ จำกัด (มหาชน)
8	CM	บริษัท เชียงใหม่โพรเซ่นฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน)

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลำดับ	หลักทรัพย์	บริษัท
9	CPF	บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน)
10	CPI	บริษัท ชุมพรอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม จำกัด (มหาชน)
11	F&D	บริษัท ฟู้ดแอนด์ดริงส์ จำกัด (มหาชน)
12	HTC	บริษัท หาดทิพย์ จำกัด (มหาชน)
13	ICHI	บริษัท อิชิตัน กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
14	KBS	บริษัท น้ำตาลครบุรี จำกัด (มหาชน)
15	LST	บริษัท ลำสูง (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
16	M	บริษัท เอ็มเค เรสโตรองต์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
17	MALEE	บริษัท มาลีกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
18	MINT	บริษัท ไมเนอร์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
19	OSP	บริษัท โอสภสสกา จำกัด (มหาชน)
20	PB	บริษัท เพอร์ซิเดนท์ เบเกอรี่ จำกัด (มหาชน)
21	PM	บริษัท พรีเมียร์ มาร์เก็ตติ้ง จำกัด (มหาชน)
22	PRG	บริษัท ปทุมไรชมิล แอนด์ แกรนารี จำกัด (มหาชน)
23	SAPPE	บริษัท ซีปเป้ จำกัด (มหาชน)
24	SAUCE	บริษัท ไทยเทพรส จำกัด (มหาชน)
25	SNP	บริษัท เอส แอนด์ พี ซินดิเคท จำกัด (มหาชน)
26	SORKON	บริษัท ส. ขอนแก่นฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน)
27	SSF	บริษัท สุรพลฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน)
28	SST	บริษัท ทรัพย์ศรีไทย จำกัด (มหาชน)
29	TC	บริษัท ทropicoolแคนนิ่ง (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
30	TFG	บริษัท ไทยฟู้ดส์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
31	TIPCO	บริษัท ทิปโก้ฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน)
32	TKN	บริษัท ถั่วแก่น้อย ฟู้ดแอนด์มาร์เก็ตติ้ง จำกัด (มหาชน)
33	TU	บริษัท ไทยยูเนี่ยน กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
34	TVO	บริษัท น้ำมันพืชไทย จำกัด (มหาชน)
35	TFMAMA	บริษัท ไทยเพอร์ซิเดนท์ฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน)
36	ZEN	บริษัท เซ็น คอร์ปอเรชั่น กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ รายงานทางการเงิน โดยใช้ข้อมูลของปี พ.ศ. 2560-2562 รวมจำนวน 3 ปี ของบริษัทกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลทุติยภูมิ โดยเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเว็บไซต์ เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการวิจัยโดยมีรายละเอียดข้อมูลจากรายงานทางการเงิน และข้อมูลที่ทำให้การเก็บรวบรวม คือ อัตราส่วนทางการเงินที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้บางส่วน โดยการนำข้อมูลที่ได้มาเปรียบเทียบกับข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จาก www.setsmart.com และ www.set.or.th เพื่อให้ได้ข้อมูลจากฐานข้อมูลที่มีความครบถ้วนมากที่สุด โดยใช้ข้อมูลของปี พ.ศ. 2560-2562 รวมจำนวน 3 ปี ของบริษัทกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองทุกขั้นตอน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในรายงานทางการเงินเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ สินทรัพย์รวม กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีเงินได้ และเงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไป) กิจกรรมดำเนินงาน ในกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นรายปีเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ.2560 ถึงปี พ.ศ.2562 โดยรวบรวมจากฐานข้อมูลสรุปข้อมูลสนเทศบริษัทจดทะเบียนของตลาดหลักทรัพย์จากเว็บไซต์ www.set.or.th และเว็บไซต์ www.setsmart.com

2) คัดเลือกบริษัทที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งต้องมีข้อมูลตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ เพื่อเป็นไปตามหลักความสม่ำเสมอและเปรียบเทียบกันได้

3) เก็บข้อมูลอัตราส่วนทางการเงินของตัวแปรอิสระ คือ สภาพคล่องทางการเงิน ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร โครงสร้างเงินทุนบริษัท และความสามารถในการทำกำไร จาก www.setsmart.com และทำการวัดค่าตัวแปรตาม คือ อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง อัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวม และอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน เพื่อนำมาวิเคราะห์และทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

การวัดค่าตัวแปร

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรอิสระ คืออัตราส่วนทางการเงิน ประกอบด้วย สภาพคล่องทางการเงิน (QR) ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร (CAP) โครงสร้างเงินทุนบริษัท (D/E) อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) โดยทำการสำรวจหลักฐานการมีอยู่จริงซึ่งได้จากการค้นคว้าจากฐานข้อมูลที่มีในรายงานทางการเงิน ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในระหว่างปี 2560-2562 สามารถวัดค่าตัวแปรอิสระ ได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์คล่อง (Liquidity Ratios) วัดโดยวิธีอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว (Quick Ratio) แสดงให้เห็นถึงความสามารถของบริษัทในการชำระหนี้ระยะสั้นด้วยสินทรัพย์หมุนเวียนที่แปรสภาพเป็นเงินสดได้เร็ว เพื่อให้ทราบสภาพคล่องที่แท้จริงของบริษัท แทนด้วยตัวแปร QR วัดค่าโดย

$$\text{อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน} - \text{สินค้าคงเหลือ}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

2. การลงทุนในสินทรัพย์ถาวร (ควรจะจัดหาเงินทุนจากแหล่งเงินกู้ระยะยาว เนื่องจากมีระยะเวลาการจ่ายคืนที่ยาวกว่า ถึงแม้ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมจะต้องจ่ายสูงกว่า ใช้เวลาในการยื่นขอกู้ยืมเงินนานกว่า แต่จะมีความเสี่ยงในการจ่ายคืนน้อยกว่า เนื่องจากระยะเวลาที่จ่ายชำระคืนที่ยาวนาน แทนด้วยตัวแปร CAP วัดค่าโดย

$$\text{การลงทุนในสินทรัพย์ถาวร} = \frac{\text{ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สุทธิ}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

3. โครงสร้างเงินทุนบริษัท วัดโดยอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratio : D/E) หมายถึง อัตราส่วนที่ใช้วัดจำนวนเงินทุนของกิจการซึ่งได้มาจากการกู้ยืมเงินกับเงินทุนที่ได้จากเจ้าของกิจการโดยกิจการที่มีหนี้สินมากจะทำให้กิจการมีความเสี่ยงสูง เพราะกิจการจะต้องชำระดอกเบี้ย แทนด้วยตัวแปร D/E วัดค่าโดย

$$\text{อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น} = \frac{\text{หนี้สินรวม}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}$$

4. ความสามารถในการทำกำไร วัดโดย อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Assets : ROA) อัตราส่วนนี้แสดงถึงความสามารถของกิจการในการทำกำไรที่บริษัทหามาได้จากสินทรัพย์ทั้งหมด เป็นการแสดงให้เห็นถึงความสามารถของกิจการในการบริหารสินทรัพย์ที่มีอยู่ว่าจะให้ผลตอบแทนต่อกิจการอย่างไรโดยไม่สนใจถึงแหล่งที่มาของเงินทุนในการจัดหาสินทรัพย์ แทนด้วยตัวแปร ROA วัดค่าโดย

$$\text{อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์} = \frac{\text{กำไรสุทธิ} \times 100}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

ตัวแปรตาม

ตัวแปรตาม คือ อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง อัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวม และอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

1. การวางแผนภาษีที่ทำให้กำไรทางภาษีลดลงแต่ไม่กระทบกำไรทางบัญชี (ความแตกต่างระหว่างหลักการทางบัญชีและเกณฑ์ทางภาษี (Book-Tax Differences : BTDs) คือ อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง (Effective Tax Rate : ETR) วัดค่าโดย

$$\text{อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง} = \frac{\text{ภาษีเงินได้}}{\text{กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล}}$$

2. การวางแผนภาษีที่ทำให้กำไรทั้งทางบัญชีและภาษีลดลง โดยการเลือกนโยบายในการดำเนินธุรกิจ หรือวิธีการปฏิบัติทางบัญชีที่ส่งผลทำให้ค่าใช้จ่ายทางภาษีลดลง ดังนี้

- อัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวม (TAX/ASSETS) โดยการใช้ค่าจากสินทรัพย์รวม ซึ่งค่าอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวมมีค่าต่ำ แสดงว่ามีการวางแผนภาษีในระดับที่สูง (ธัญพร ตันตยวงศ์, 2552)

$$\text{อัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวม} = \frac{\text{ภาษีเงินได้}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

- อัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (TAX/CFO) (Zimmerman, 1983) โดยการใช้ค่ากระแสเงินสดเป็นฐานในการคำนวณ

$$\text{อัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน} = \frac{\text{ภาษีเงินได้}}{\text{เงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไป)กิจกรรมดำเนินงาน}}$$

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องรวบรวมได้ทำการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติที่ใช้ในการประมวลผลข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

ส่วนที่ 1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย

- 1) ค่าเฉลี่ย (Mean)
- 2) ค่าต่ำสุด (Minimize)
- 3) ค่าสูงสุด (Maximize)
- 4) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ส่วนที่ 2 สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ประกอบด้วย

1) เป็นการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation Analysis) เพื่อหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ คือ สภาพคล่องทางการเงิน (QR) ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร (CAP) โครงสร้างเงินทุนบริษัท (D/E) อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) ระหว่าง พ.ศ. 2560 - 2562 จำนวน 3 ปี เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างตัวแปรที่ใช้ แต่ละตัวแปร ซึ่งต้องมีค่าต่ำ 0.80 จึงจะถือได้ว่าตัวแปรทุกตัวที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ไม่มีปัญหา Multicollinearity (Bery and Feldman, 1985) สามารถนำไปวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ได้

2) หาค่าความคลาดเคลื่อน (Tolerance) และหาค่า Variance Inflation Factor (VIF) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ

3) ทดสอบสมมติฐานการวิจัยของตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารโดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ซึ่งจะ

ปฏิเสธสมมติฐาน เมื่อค่า Sig. (2-tailed)/2 ที่คำนวณได้มีค่าความเชื่อมั่นน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (ระดับนัยสำคัญ = 0.05) วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณด้วยวิธี ENTER โดยแสดงความสัมพันธ์ในรูปแบบสมการถดถอยเชิงเส้น ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านสภาพคล่องทางการเงิน ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร โครงสร้างเงินทุนบริษัท และความสามารถในการทำกำไร มีผลต่อการวางแผนภาษีโดยวัดจากอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง

$$ETR_{it} = \beta_0 + \beta_1 QR_{it} + \beta_2 CAP_{it} + \beta_3 D/E_{it} + \beta_4 ROA_{it} + e_{it} \quad \dots\dots\dots (1)$$

- ETR_{it} = อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง (Effective Tax Rate) ของบริษัท ที่ i ปีที่ t
 QR_{it} = สภาพคล่องทางการเงิน ของบริษัทที่ i ปีที่ t
 CAP_{it} = ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร (PPE/Total Assets) ของบริษัทที่ i ปีที่ t
 D/E_{it} = โครงสร้างเงินทุน (Financial leverage: DE ratio) ของบริษัทที่ i ปีที่ t
 ROA_{it} = ความสามารถในการทำกำไร (Return on Assets) ของบริษัทที่ i ปีที่ t
 e_{it} = ค่าความคลาดเคลื่อน

สมมติฐานที่ 2 ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านสภาพคล่องทางการเงิน ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร โครงสร้างเงินทุนบริษัท และความสามารถในการทำกำไร มีผลต่อการวางแผนภาษีโดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวม

$$TAX/ASSETS_{it} = \beta_0 + \beta_1 QR_{it} + \beta_2 CAP_{it} + \beta_3 D/E_{it} + \beta_4 ROA_{it} + e_{it} \quad \dots\dots\dots (2)$$

- $TAX/ASSETS_{it}$ = อัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวม (Tax/Assets) ของบริษัทที่ i ปีที่ t
 QR_{it} = สภาพคล่องทางการเงิน ของบริษัทที่ i ปีที่ t
 CAP_{it} = ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร (PPE/Total Assets) ของบริษัทที่ i ปีที่ t
 D/E_{it} = โครงสร้างเงินทุน (Financial leverage: DE ratio) ของบริษัทที่ i ปีที่ t
 ROA_{it} = ความสามารถในการทำกำไร (Return on Assets) ของบริษัทที่ i ปีที่ t
 e_{it} = ค่าความคลาดเคลื่อน

สมมติฐานที่ 3 ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านสภาพคล่องทางการเงิน ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร โครงสร้างเงินทุนบริษัท และความสามารถในการทำกำไร มีผลต่อการวางแผนภาษีโดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

$$\text{TAX/CFO}_{it} = \beta_0 + \beta_1 \text{QR}_{it} + \beta_2 \text{CAP}_{it} + \beta_3 \text{D/E}_{it} + \beta_4 \text{ROA}_{it} + e_{it} \quad \dots\dots\dots (3)$$

TAX/CFO _{it}	=	อัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (Tax/CFO) ของบริษัทที่ i ปีที่ t
QR _{it}	=	สภาพคล่องทางการเงิน ของบริษัทที่ i ปีที่ t
CAP _{it}	=	ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร (PPE/Total Assets) ของบริษัทที่ i ปีที่ t
D/E _{it}	=	โครงสร้างเงินทุน (Financial leverage: DE ratio) ของบริษัทที่ i ปีที่ t
ROA _{it}	=	ความสามารถในการทำกำไร (Return on Assets) ของบริษัทที่ i ปีที่ t
e _{it}	=	ค่าความคลาดเคลื่อน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเรื่อง การวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แบ่งการนำเสนอข้อมูลผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์หาจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
2. ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic)
3. ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation Analysis)
4. ผลการวิเคราะห์สมการถดถอย (Regression Analysis)

ผลการวิเคราะห์หาจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในวิจัยคือ กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยทำการเก็บข้อมูลจากรายงานทางการเงินรอบระยะเวลาบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม ระหว่างปี พ.ศ. 2560–2562 จำนวน 47 บริษัท โดยแบ่งออกเป็น 2 หมวดธุรกิจ ดังนี้ หมวดธุรกิจการเกษตร 11 บริษัท และหมวดธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม 36 บริษัท รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้การวิจัยจำนวน 141 ตัวอย่าง โดยตัดตัวอย่างที่เป็นข้อมูลเบี่ยงเบนจากข้อมูลปกติ (Outliers) ที่มีค่าสูงมากและต่ำมากออกจำนวน 18 ตัวอย่าง ก่อนนำไปวิเคราะห์ค่าทางสถิติ คงเหลือจำนวนตัวอย่างในการวิจัยสามารถแสดงได้ ดังนี้

ตารางที่ 6 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ข้อมูลตัวอย่าง	จำนวน (ตัวอย่าง)	ร้อยละ
ตัวอย่างที่ใช้วิจัย	141	100.00
ตัดตัวอย่างที่มีค่าสูงสุด-ต่ำสุด ของตัวแปรแต่ละตัวแปร	18	12.77
คงเหลือ จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	123	87.23

จากตารางที่ 6 พบว่าข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยหลังจากที่มีการตัดตัวอย่างที่มีข้อมูลเบี่ยงเบนจากข้อมูลปกติ (Outliers) ที่มีค่าสูงมากและต่ำมากจำนวน 18 ตัวอย่าง ส่งผลให้คงเหลือตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 123 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 87.23 ของตัวอย่างทั้งหมด

ตารางที่ 7 ตัวอย่างที่มีข้อมูลเบี่ยงเบนจากข้อมูลปกติ (Outliers) จำนวน 18 ตัวอย่าง

ลำดับ	หลักทรัพย์	บริษัทตัวอย่างที่มีข้อมูลเบี่ยงเบนจากข้อมูลปกติ	ปีที่ตัดข้อมูล
1	ASIAN	บริษัท ห่องเย็นเอเซีย ซีฟู้ด จำกัด (มหาชน)	2560
2	CFRESH	บริษัท ซีเฟรชอินดัสตรี จำกัด (มหาชน)	2560
3	CPI	บริษัท ชุมพรอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม จำกัด (มหาชน)	2560
4	OSP	บริษัท โอสภสภ จำกัด (มหาชน)	2560
5	PPPM	บริษัท พีพี ไพร์ม จำกัด (มหาชน)	2560
6	TKN	บริษัท แก้วแก่น้อย ฟู้ดแอนด์มาร์เก็ตติ้ง จำกัด (มหาชน)	2560
7	APURE	บริษัท อกริเพียว โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)	2561
8	CFRESH	บริษัท ซีเฟรชอินดัสตรี จำกัด (มหาชน)	2561
9	CM	บริษัท เชียงใหม่โพรเซสฟู้ดส์ จำกัด(มหาชน)	2561
10	F&D	บริษัท ฟู้ดแอนด์ดรีจิส จำกัด (มหาชน)	2561
11	ICHI	บริษัท อิชิตัน กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	2561
12	MALEE	บริษัท มาลีกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	2561
13	TIPCO	บริษัท ทิปก๊อฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน)	2561
14	TKN	บริษัท แก้วแก่น้อย ฟู้ดแอนด์มาร์เก็ตติ้ง จำกัด (มหาชน)	2561
15	CHOTI	บริษัท ห่องเย็นโชติวัฒน์ขนาดใหญ่ จำกัด (มหาชน)	2562
16	CFRESH	บริษัท ซีเฟรชอินดัสตรี จำกัด (มหาชน)	2562
17	F&D	บริษัท ฟู้ดแอนด์ดรีจิส จำกัด (มหาชน)	2562
18	PPPM	บริษัท พีพี ไพร์ม จำกัด (มหาชน)	2562

จากตารางที่ 7 พบว่าบริษัทตัวอย่างที่มีข้อมูลเบี่ยงเบนจากข้อมูลปกติ (Outliers) จำนวน 18 ตัวอย่างที่ตัดออก ประกอบด้วยปี 2560 จำนวน 6 ตัวอย่าง ปี 2561 จำนวน 8 ตัวอย่าง ปี 2562 จำนวน 4 ตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic)

ในการศึกษาครั้งนี้ได้คำนวณค่าสถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย

- 1) ค่าเฉลี่ย (Mean)
- 2) ค่าต่ำสุด (Minimize)
- 3) ค่าสูงสุด (Maximize)
- 4) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

โดยตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยการวางแผนทางภาษี (Tax Planning) ประกอบด้วยอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง (Effective Tax Rate: ETR) วัดจากภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล (TAX/EBT) อัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวม (TAX/ASSETS)

อัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (TAX/CFO) และตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคล ประกอบด้วย สภาพคล่องทางการเงิน วัดจากอัตราเงินทุนหมุนเร็ว (Quick Ratio) ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร (Capital Intensity) วัดจากสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิต่อสินทรัพย์รวม โครงสร้างเงินทุนบริษัท (Financial leverage) วัดจากอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratio :D/E) ความสามารถในการทำกำไร (Profitability) วัดจากอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (Return on Assets :ROA) สามารถแสดงผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาได้ ดังนี้

ตารางที่ 8 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลของบริษัทกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

	ค่าเฉลี่ย	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง (ETR) (เท่า)	0.11	-0.13	0.28	0.09
อัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวม (TAX/ASSETS) (เท่า)	0.01	-0.02	0.04	0.01
อัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (TAX/CFO) (เท่า)	0.08	-0.34	0.46	0.13

จากตารางที่ 8 พบว่าค่าสถิติเชิงพรรณนาของการวางแผนภาษีที่คำนวณจากอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.11 สามารถอธิบายได้ว่าค่าเฉลี่ยการจ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลของอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร เท่ากับร้อยละ 11 ของกำไรก่อนหักภาษีเงินได้นิติบุคคล ค่าเฉลี่ยนี้ถือว่าต่ำกว่าอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ทางรัฐบาลได้กำหนดไว้ในอัตราร้อยละ 20 เนื่องจากอุตสาหกรรมดังกล่าวได้รับการสนับสนุนส่งเสริมสิทธิประโยชน์จากทางรัฐบาล อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงมีค่าต่ำสุดอยู่ที่ -0.13 วิเคราะห์ได้ว่าบริษัทจ่ายค่าภาษีเงินได้นิติบุคคลต่ำสุดในอัตราร้อยละ -13 ของกำไรทางบัญชีก่อนหักภาษีเงินได้นิติบุคคล คือ บริษัท อิชิตัน กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ซึ่งอยู่ในหมวดธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม เนื่องจากบริษัทมีสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีซึ่งมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าบริษัทจะมีกำไรเพื่อเสียภาษีในอนาคตอย่างเพียงพอกับการใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวที่เกิดขึ้นระหว่างมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สิน และจำนวนที่ใช้เพื่อความมุ่งหมายทางภาษี โดยแสดงเป็นรายได้ภาษีเงินได้ ในงบกำไรขาดทุนของบริษัท อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงมีค่าสูงสุดอยู่ที่ 0.28 วิเคราะห์ได้ว่าบริษัทจ่ายค่าภาษีเงินได้นิติบุคคลสูงสุดในอัตราร้อยละ 28 ของกำไรทางบัญชีก่อนหักภาษีเงินได้นิติบุคคล คือ บริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ซึ่งอยู่ในหมวดธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มเช่นกัน เนื่องจากบริษัทมี

รายได้และกำไรที่เพิ่มขึ้น อีกทั้งมีรายจ่ายที่กระทบทางภาษี ซึ่งแสดงเป็นค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ในงบกำไรขาดทุนของบริษัท สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 0.09 เท่า วิเคราะห์ได้ว่าตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีการกระจายตัวของข้อมูลน้อยหรือมีคะแนนที่เกาะกลุ่มกันในระดับที่ดีและยอมรับได้

ค่าสถิติเชิงพรรณนาของการวางแผนภาษีที่คำนวณจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.01 สามารถอธิบายได้ว่าค่าเฉลี่ยของภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์ของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร มีการจ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลเท่ากับ 0.01 เท่าของสินทรัพย์รวมหรือคิดเป็นร้อยละ 1 ของสินทรัพย์รวม อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวมมีค่าต่ำสุดเท่ากับ -0.02 วิเคราะห์ได้ว่าบริษัทที่มีการจ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลต่ำสุดร้อยละ -2 ของสินทรัพย์รวม คือบริษัท มาลีกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) อยู่ในหมวดธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม เนื่องจากมีรายการค่าใช้จ่ายที่สามารถหักภาษีได้เพิ่มขึ้น และมีผลต่างชั่วคราวที่ไม่ได้รับรู้เป็นสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี เช่นรายการขาดทุนสะสมทางภาษีของบริษัทย่อย จึงแสดงค่าภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ต้องจ่ายแสดงรายการในงบกำไรขาดทุนมีค่าติดลบ ซึ่งอธิบายได้ว่าหากค่าอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวมต่ำ แสดงว่ากิจการมีการวางแผนภาษีที่สูง อัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวมมีค่าสูงสุดเท่ากับ 0.04 วิเคราะห์ได้ว่ากิจการมีการจ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลสูงสุตร้อยละ 4 ของสินทรัพย์รวม คือบริษัท ไทยเทพรส จำกัด (มหาชน) อยู่ในหมวดธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม เนื่องจากบริษัทมีค่าใช้จ่ายต้องห้ามทางภาษีเพิ่มขึ้น และมีผลต่างชั่วคราวที่รับรู้เป็นสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี จึงแสดงเป็นค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ในงบกำไรขาดทุนของบริษัท สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 0.01 เท่า วิเคราะห์ได้ว่าตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีการกระจายตัวของข้อมูลน้อยหรือมีคะแนนที่เกาะกลุ่มกันในระดับที่ดีและยอมรับได้

ค่าสถิติเชิงพรรณนาของการวางแผนภาษีโดยวัดค่าจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.08 สามารถอธิบายได้ว่าค่าเฉลี่ยของอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานของของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร มีการจ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลเท่ากับ 0.08 เท่าของกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 8 ของกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน อัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานมีค่าต่ำสุดเท่ากับ -0.34 วิเคราะห์ได้ว่ากิจการมีการจ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลต่ำสุดเท่ากับ -0.34 เท่าของกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน หรือคิดเป็นร้อยละ -34 ของกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน คือบริษัท พีพี ไพร์ม จำกัด (มหาชน) ซึ่งอยู่ในหมวดธุรกิจเกษตร เนื่องจากทางบริษัทมีหนี้สินหมุนเวียนสูงกว่าสินทรัพย์หมุนเวียนและมีการใช้เงินในการลงทุนต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก ซึ่งบริษัทเชื่อมั่นว่าสามารถจัดหาเงินทุนเพิ่มเติมได้เพียงพอในการดำเนินงานและชำระภาระผูกพันในอนาคตเมื่อถึงกำหนด จึงแสดงรายการกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานเป็นลบ (กระแสเงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมดำเนินงาน) ในงบกระแสเงินสด แต่บริษัทยังคงต้องมีการจ่ายภาษีเงินได้ตามงบกำไรขาดทุน อัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานมีค่าสูงสุดเท่ากับ 0.46 วิเคราะห์ได้ว่าบริษัทที่มีการจ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลสูงสุด 0.46 เท่าของกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานหรือ คิดเป็นร้อยละ 46 คือบริษัท

เชียงใหม่โพรเซ่นฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน) ซึ่งอยู่ในหมวดธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม แสดงถึงการจัดการเงินสดเพื่อใช้ในการจ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลได้เป็นอย่างดี มีรายการกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานเป็นบวก (เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน) ในงบกระแสเงินสด สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 0.13 เท่า วิเคราะห์ได้ว่าตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีการกระจายตัวของข้อมูลน้อยหรือมีคะแนนที่เกาะกลุ่มกันในระดับที่ดีและยอมรับได้

ตารางที่ 9 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลของบริษัทกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

	ค่าเฉลี่ย	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
สภาพคล่องทางการเงิน (QR) (เท่า)	1.48	0.03	8.21	1.93
ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร (CAP) (เท่า)	0.41	0.02	0.88	0.19
โครงสร้างเงินทุนของบริษัท (D/E) (เท่า)	1.01	0.02	6.12	1.01
ความสามารถในการทำกำไร (ROA) (%)	7.75	-10.25	21.75	6.80

ค่าสถิติเชิงพรรณนาของการวัดสภาพคล่องทางการเงิน วัดจากอัตราเงินทุนหมุนเวียนเร็วมีค่าเฉลี่ยของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารเท่ากับ 1.48 แสดงว่ามีความคล่องตัวทางการเงินอยู่ในเกณฑ์ที่เชื่อถือได้ 1.48 เท่า สภาพคล่องทางการเงินที่มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.03 คือ บริษัท วิจิตรภัณฑ์ปาล์มออยล์ จำกัด (มหาชน) ซึ่งอยู่ในหมวดธุรกิจการเกษตร ซึ่งทางบริษัทมีสภาพคล่องทางการเงินเพียง 0.03 เท่า โดยต้องมีวิธีการจัดการความเสี่ยงของสภาพคล่องอย่างรอบคอบ โดยการจัดการแหล่งเงินลงทุนที่สามารถแปลงสินทรัพย์เป็นเงินสดเพื่อชำระหนี้ได้ตามข้อตกลงของสถาบันการเงิน ส่วนสภาพคล่องทางการเงินที่มีค่าสูงสุดเท่ากับ 8.21 คือ บริษัท เชียงใหม่โพรเซ่นฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน) อยู่ในหมวดธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม วิเคราะห์ได้ว่าบริษัทมีสภาพคล่องทางการเงินสูงถึง 8.21 เท่า แสดงว่าสามารถแปลงสินทรัพย์เป็นเงินสดได้เพียงพอหากมีการเรียกคืนหนี้สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 1.93 เท่า วิเคราะห์ได้ว่าตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีการกระจายตัวของข้อมูลน้อยหรือมีคะแนนที่เกาะกลุ่มกันในระดับที่ดีและยอมรับได้

ค่าสถิติเชิงพรรณนาของระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร วัดจากสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิต่อสินทรัพย์รวม ค่าเฉลี่ยของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารเท่ากับ 0.41 เท่า แสดงว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารคิดเป็นร้อยละ 41 ของสินทรัพย์รวม วิเคราะห์ได้ว่าบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมนี้มีการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์เพื่อใช้ในการดำเนินงานของบริษัท และเพื่อการวิจัยและพัฒนาในโครงการต่างๆ ตามสิทธิประโยชน์ทางภาษีของภาครัฐ ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.02 เท่า คือ

บริษัท ปทุมโรซมิล แอนด์ แกรนารี จำกัด (มหาชน) ซึ่งอยู่ในหมวดธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม วิเคราะห์ได้ว่าบริษัทมีการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 2 ของสินทรัพย์รวม ส่วนระดับการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีค่าสูงสุดเท่ากับ 0.88 เท่า คือบริษัท วิจิตรภัณฑ์ปาล์มออยล์ จำกัด (มหาชน) อยู่ในหมวดธุรกิจการเกษตร วิเคราะห์ได้ว่าบริษัทมีการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 88 ของสินทรัพย์รวม เนื่องจากบริษัทมีการลงทุนเพื่อใช้ในการวิจัยและพัฒนาตามนโยบายของบริษัทตามที่แสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 0.19 เท่า วิเคราะห์ได้ว่าตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีการกระจายตัวของข้อมูลน้อยหรือมีคะแนนที่เกาะกลุ่มกันในระดับที่ดีและยอมรับได้

ค่าสถิติเชิงพรรณนาของโครงสร้างเงินทุนบริษัท วัดจากอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารเท่ากับ 1.01 วิเคราะห์ได้ว่าอุตสาหกรรมนี้หนี้สินมากกว่าส่วนของผู้ถือหุ้น แสดงให้เห็นว่ากลุ่มอุตสาหกรรมนี้มีการเลือกจัดหาแหล่งเงินทุนจากภายนอกบริษัทโดยการกู้ยืมเงิน แทนการจัดหาแหล่งเงินทุนจากภายในบริษัทโดยการเพิ่มทุนในส่วนของผู้ถือหุ้น โครงสร้างเงินทุนบริษัทที่มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.02 เท่า คือ บริษัท อีเทอเนล เอนเนอจี จำกัด (มหาชน) ซึ่งอยู่ในหมวดธุรกิจการเกษตร ซึ่งวิเคราะห์ได้ว่ามีสัดส่วนของหนี้สินน้อยกว่าผู้ถือหุ้น แสดงว่าบริษัทสามารถจัดหาแหล่งเงินทุนภายในบริษัทได้โดยการซื้อหุ้นเพื่อเพิ่มทุน ส่วนโครงสร้างเงินทุนบริษัทที่มีค่าสูงสุดเท่ากับ 6.12 เท่า คือบริษัท นอร์ทอีส รับบอร์ จำกัด (มหาชน) อยู่ในหมวดธุรกิจการเกษตร วิเคราะห์ได้ว่าบริษัทมีการกู้ยืมเงินเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนบริษัทจากสถาบันการเงินมากซึ่งมีความเสี่ยงที่จะไม่สามารถจ่ายคืนหนี้ได้ในอนาคตและมีภาระดอกเบี้ยจ่ายที่สูง สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 1.01 เท่า วิเคราะห์ได้ว่าตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีการกระจายตัวของข้อมูลน้อยหรือมีคะแนนที่เกาะกลุ่มกันในระดับที่ดีและยอมรับได้

ค่าสถิติเชิงพรรณนาของความสามารถในการทำกำไร วัดจากอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.75 เท่า คือกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร มีความสามารถในการทำกำไรผ่านอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ที่สูง ความสามารถในการทำกำไรที่มีค่าต่ำสุดเท่ากับ -10.25 คือ บริษัท วิจิตรภัณฑ์ปาล์มออยล์ จำกัด (มหาชน) ซึ่งอยู่ในหมวดการเกษตร วิเคราะห์ได้ว่ากิจการมีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมที่น้อย เนื่องจากบริษัทมีผลประกอบการขาดทุนจากภาวะเศรษฐกิจโลกตามที่แสดงในรายงานทางการเงิน ส่วนความสามารถในการทำกำไรที่สูงสุดเท่ากับ 21.75 คือบริษัท บริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ซึ่งอยู่ในหมวดธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม วิเคราะห์ได้ว่าบริษัทมีผลประกอบการที่ดีขึ้น โดยมีการลดค่าใช้จ่ายอื่นๆ ตามที่แสดงในงบกำไรขาดทุน สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ที่ 6.80 เท่า วิเคราะห์ได้ว่าตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีการกระจายตัวของข้อมูลน้อยหรือมีคะแนนที่เกาะกลุ่มกันในระดับที่ดีและยอมรับได้

ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation Analysis)

ในเบื้องต้นจะทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรในตัวแบบที่ใช้ในการวิจัย เพื่อป้องกันการเกิด Multicollinearity คือการมีสหสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรอิสระมากกว่า 2 ตัว ซึ่งการที่ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันในระดับที่สูง อาจส่งผลให้สมการตัวแบบที่ใช้ในการพยากรณ์

ตัวแปรตามมีความคลาดเคลื่อน ดังนั้นจึงต้องตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระเพื่อให้แน่ใจว่าตัวแปรอิสระสามารถคงอยู่ในสมการตัวแบบได้ โดยกำหนดสมมติฐานทางสถิติได้ ดังนี้

H_0 : ตัวแปรสองตัวไม่มีความสัมพันธ์กัน

H_1 : ตัวแปรสองตัวมีความสัมพันธ์กัน (ระดับนัยสำคัญที่ 0.05)

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์จะพิจารณาจากค่า Sig. (2-tailed) หากค่า Sig. (2-tailed) มีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่าปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 ซึ่งสรุปได้ว่า ตัวแปรสองตัวมีความสัมพันธ์กันในทางตรงกันข้าม หากค่า Sig. (2-tailed) มีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่ายอมรับ H_0 และปฏิเสธ H_1 ซึ่งสรุปได้ว่า ตัวแปรสองตัวไม่มีความสัมพันธ์กัน หลังจากนั้นจึงจะทำการวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยจะพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ตามเกณฑ์ต่อไปนี้ (อินทัย ตรีวานิช, 2552)

เมื่อ r แทนค่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

$r < 0.20$	ระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรน้อย
$0.21 < r \leq 0.40$	ระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรค่อนข้างน้อย
$0.41 < r \leq 0.60$	ระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปานกลาง
$0.61 < r \leq 0.80$	ระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรค่อนข้างมาก
$r > 0.80$	ระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมาก

ในการวิจัยเรื่องตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย วิเคราะห์โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) การวัดค่าเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร ดังนี้ ตัวแปรตามคือการวางแผนทางภาษี ประกอบด้วย อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง อัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน และตัวแปรอิสระคือตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษี ประกอบด้วย สภาพคล่องทางการเงิน ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร โครงสร้างเงินทุนบริษัท ความสามารถในการทำกำไร โดยผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) จะมีค่าอยู่ในช่วง 0 ถึง ± 1 วิเคราะห์ได้ดังนี้ค่า r เป็นบวก แสดงว่า ตัวแปรที่นำมาศึกษามีผลเชิงบวกต่อการวางแผนภาษี ค่า r เป็นลบ แสดงว่าตัวแปรที่นำมาศึกษามีผลเชิงลบต่อการวางแผนภาษี ค่า r เป็น 1 แสดงว่าตัวแปรที่นำมาศึกษามีผลต่อการวางแผนภาษีกันอย่างสมบูรณ์ (Perfect Correlation) ค่า r เป็น 0 แสดงว่าตัวแปรที่นำมาศึกษาไม่มีผลต่อการวางแผนภาษี

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis)

Correlations				
	QR	CAP	D/E	ROA
QR	1	-0.127	-0.480**	0.364**
CAP		1	0.080	-0.148
D/E			1	-0.378**
ROA				1

**มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่น 99%

จากการทดสอบการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation Analysis) ของตัวแปรอิสระทั้งหมดที่มีผลต่อการวางแผนภาษีภาษีเงินได้นิติบุคคล ซึ่งมีรายละเอียดดังตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่า

ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพคล่องทางการเงิน (QR) กับโครงสร้างเงินทุนบริษัท (D/E) มีความสัมพันธ์ในเชิงลบ อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.01 หรือที่ระดับความเชื่อมั่น 99% โดยค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -0.480 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันระหว่างตัวแปรปานกลาง

ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพคล่องทางการเงิน (QR) กับความสามารถในการทำกำไร (ROA) มีความสัมพันธ์ในเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.01 หรือที่ระดับความเชื่อมั่น 99% โดยค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.364 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันระหว่างระหว่างตัวแปรค่อนข้างน้อย

ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างเงินทุนบริษัท (D/E) กับความสามารถในการทำกำไร (ROA) มีระดับความสัมพันธ์เชิงลบ อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.01 หรือที่ระดับความเชื่อมั่น 99% โดยค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -0.378 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันระหว่างระหว่างตัวแปรค่อนข้างน้อย

ดังนั้น ผู้วิจัยสามารถสรุปการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระซึ่งประกอบด้วย สภาพคล่องทางการเงิน ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร โครงสร้างเงินทุนบริษัท ความสามารถในการทำกำไร ที่อยู่ในการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณแบบขั้นตอนไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรระดับมาก นั่นคือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระหว่าง 0.080 - 0.480 ซึ่งน้อยกว่า 0.800 จึงทำให้ไม่เกิดปัญหา Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำตัวแปรอิสระที่กล่าวข้างต้นเข้าสมการถดถอย เพื่อวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอย (Regression Analysis)

การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรหลายตัว โดยประกอบด้วยตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม เพื่อศึกษาว่าตัวแปรอิสระตัวใดบ้างที่มีอิทธิพลหรือส่งผลต่อตัวแปรตามและทำนายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามเนื่องจากอิทธิพลของตัวแปรอิสระตัวเดียวหรือหลายตัว ซึ่งมีวิธีตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ โดยตัวแปรอิสระแต่ละตัวจะต้องไม่มีความสัมพันธ์กันเอง (ไม่เกิด Multicollinearity) ใช้สถิติในการวัดได้ 4 ค่า คือ 1) Tolerance 2) Variance Inflation Factor (VIF)

3) Eigenvalue 4) Condition Index ในการวิจัยครั้งนี้มีเริ่มต้นการตรวจสอบโดยใช้ค่า Tolerance และค่า Variance Inflation Factor (VIF) โดยหากมีค่า Tolerance ≥ 0.10 ซึ่งมีค่าไม่เข้าใกล้ 0 แสดงว่าไม่เกิด Multicollinearity และ ค่า VIF ≤ 10 แสดงว่าไม่เกิด Multicollinearity (ธวัชชัย วงพวงศร, 2561)

ต่อมาได้ทำการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) เพื่อทำการพยากรณ์ตามสมการ ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านสภาพคล่องทางการเงิน ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร โครงสร้างเงินทุนบริษัท และความสามารถในการทำกำไร มีผลต่อการวางแผนภาษีโดยวัดจากอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง ประกอบด้วยสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานที่ 1.1 สภาพคล่องทางการเงินมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง

สมมติฐานที่ 1.2 ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง

สมมติฐานที่ 1.3 โครงสร้างเงินทุนบริษัทมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง

สมมติฐานที่ 1.4 ความสามารถในการทำกำไรมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง

ดังนั้นสมการถดถอยเชิงพหุคูณตามสมมติฐานที่ 1 คือ

$$ETR_{it} = \beta_0 + \beta_1 QR_{it} + \beta_2 CAP_{it} + \beta_3 D/E_{it} + \beta_4 ROA_{it} + e_{it} \quad \dots\dots\dots (1)$$

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณของตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีโดยวัดจากอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง

Variables	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
	B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
(Constant)	0.013	0.025		0.521	0.603		
QR	0.013	0.004	0.260	2.827	0.006	0.727	1.376
CAP	0.053	0.038	0.110	1.374	0.172	0.972	1.029
D/E	0.009	0.009	0.101	1.096	0.275	0.722	1.384
ROA	0.006	0.001	0.423	4.825	0.000	0.804	1.243

$SE_{Est} = \pm 0.081$; Durbin-Watson = 1.939

$R = 0.522^a$; $R^2 = 0.272$; $ADJ.R^2 = 0.247$; $F = 11.023$; $Sig. = 0.000^b$; $N = 123$

a. Dependent Variable: ETR

b. Predictors: (Constant), QR, CAP, D/E, ROA

จากตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่า VIF สูงสุดที่ได้มีค่า 1.384 ซึ่งไม่เกิน 10 และค่า Tolerance ของตัวแปรอิสระที่มีค่าน้อยที่สุดมีค่า 0.722 ซึ่งไม่ต่ำกว่า 0.10 แสดงว่า ตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กัน การวิจัยในครั้งนี้จึงไม่เกิดปัญหา Multicollinearity นอกจากนี้ยังพบว่า ตัวแปรอิสระอยู่ในการวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้นพหุคูณแบบขั้นตอน ไม่มีอัตตะสัมพันธ์ในข้อมูล (Autocorrelation) เนื่องจากค่า Durbin-Watson มีค่าเท่ากับ 1.939 ซึ่งอยู่ในช่วงระหว่าง 1.50- 2.50 แสดงว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดนี้ ไม่มีอัตตะสัมพันธ์ในข้อมูล ดังนั้น จึงนำตัวแปรอิสระทั้งหมดเข้าสู่ตัวแบบสมการการถดถอย และจะเห็นได้ว่า ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สภาพคล่องทางการเงิน ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร โครงสร้างเงินทุนบริษัท และความสามารถในการทำกำไร มีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ $R = 0.522^a$ คิดเป็นร้อยละ 52.20 ตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวสามารถรวมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 27.20 ($R^2 = 0.272$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ ± 0.081

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ พบว่า ตัวแปรอิสระที่เป็นระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร และโครงสร้างเงินทุนบริษัท ที่ไม่สามารถพยากรณ์การวางแผนภาษีโดยวัดจากอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงได้ ส่วนตัวแปรอิสระ ได้แก่ สภาพคล่องทางการเงิน และความสามารถในการทำกำไร สามารถพยากรณ์การวางแผนภาษีโดยวัดจากอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงได้ ตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีโดยวัดจากอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงได้มากที่สุด คือ ความสามารถในการทำกำไร (ROA) (Beta = 0.423) และตัวแปรอิสระที่พยากรณ์ตัวแปรตามรองลงมา คือ สภาพคล่องทางการเงิน (QR) (Beta = 0.260) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้โดยวัดจากอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แสดงให้เห็นผลการทดสอบสมมติฐานย่อย ดังนี้

สมมติฐานที่ 1.1 สภาพคล่องทางการเงินมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง ผลการทดสอบพบว่า สภาพคล่องทางการเงินมีผลต่อการวางแผนภาษีโดยวัดจากอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงในเชิงบวกของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.006) มีค่า Beta เท่ากับ 0.260 สนับสนุนสมมติฐานที่ 1.1

สมมติฐานที่ 1.2 ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง ผลการทดสอบพบว่า ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรไม่มีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 (Sig. = 0.172) ไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 1.2

สมมติฐานที่ 1.3 โครงสร้างเงินทุนบริษัทมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง ผลการทดสอบพบว่า โครงสร้างเงินทุนบริษัทไม่มีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 (Sig. = 0.275) ไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 1.3

สมมติฐานที่ 1.4 ความสามารถในการทำกำไรมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง ผลการทดสอบพบว่า ความสามารถในการทำกำไรมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงในเชิงบวกของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.000) มีค่า Beta เท่ากับ 0.423 สนับสนุนสมมติฐานที่ 1.4

จากการวิจัยดังกล่าว ทำให้ได้สมมติฐานที่ 1 ในการวิจัยเป็นเช่นนี้

$$ETR_{it} = 0.013(QR_{it}) + 0.053(CAP_{it}) + 0.009(D/E_{it}) + 0.006(ROA_{it})$$

สมมติฐานที่ 2 ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านสภาพคล่องทางการเงิน ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร โครงสร้างเงินทุนบริษัท และความสามารถในการทำกำไร มีผลต่อการวางแผนภาษีโดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวม ประกอบด้วยสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานที่ 2.1 สภาพคล่องทางการเงินมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวม

สมมติฐานที่ 2.2 ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวม

สมมติฐานที่ 2.3 โครงสร้างเงินทุนบริษัทมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวม

สมมติฐานที่ 2.4 ความสามารถในการทำกำไรมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวม

ดังนั้นสมการถดถอยเชิงพหุคูณตามสมมติฐานที่ 2 คือ

$$TAX/ASSETS_{it} = \beta_0 + \beta_1 QR_{it} + \beta_2 CAP_{it} + \beta_3 D/E_{it} + \beta_4 ROA_{it} + e_{it} \quad \dots\dots\dots (2)$$

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณของตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีโดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวม

Variables	Unstandardized		Standardized	t	Sig.	Collinearity	
	Coefficients		Coefficients			Statistics	
	B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
(Constant)	-0.004	0.002		-2.416	0.017		
QR	0.001	0.000	0.122	2.216	0.029	0.727	1.376
CAP	0.008	0.003	0.138	2.901	0.004	0.972	1.029
D/E	0.000	0.001	-0.036	-0.645	0.520	0.722	1.384
ROA	0.001	0.000	0.804	15.385	0.000	0.804	1.243

SE_{Est} = ±0.006 ; Durbin-Watson = 1.780

R = 0.861^a ; R² = 0.741 ; ADJ.R² = 0.732 ; F = 84.317 ; Sig. = 0.000^b ; N = 123

a. Dependent Variable: TAX/ASSET

b. Predictors: (Constant), QR, CAP, D/E, ROA

จากตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่า VIF สูงสุดที่ได้มีค่า 1.384 ซึ่งไม่เกิน 10 และค่า Tolerance ของตัวแปรอิสระที่มีค่าน้อยที่สุดมีค่า 0.722 ซึ่งไม่ต่ำกว่า 0.10 แสดงว่า ตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กัน การวิจัยในครั้งนี้จึงไม่เกิดปัญหา Multicollinearity นอกจากนี้ยังพบว่า ตัวแปรอิสระอยู่ในการวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้นพหุคูณแบบขั้นตอน ไม่มีอัตตะสัมพันธ์ในข้อมูล (Autocorrelation) เนื่องจากค่า Durbin-Watson มีค่าเท่ากับ 1.780 ซึ่งอยู่ในช่วงระหว่าง 1.50-2.50 แสดงว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดนี้ ไม่มีอัตตะสัมพันธ์ในข้อมูล ดังนั้น จึงนำตัวแปรอิสระทั้งหมดเข้าสู่ตัวแบบสมการถดถอย และจะเห็นได้ว่าตัวแปรอิสระ ได้แก่ สภาพคล่องทางการเงิน ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร โครงสร้างเงินทุนบริษัท และความสามารถในการทำกำไร มีผลต่อการวางแผนภาษีโดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวม ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ R = 0.861^a คิดเป็นร้อยละ 86.10 ตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวสามารถร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 74.10 (R² = 0.741) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ ±0.006

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ พบว่า ตัวแปรอิสระที่เป็นโครงสร้างเงินทุนบริษัท ไม่สามารถพยากรณ์การวางแผนภาษีโดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวมได้ ส่วนตัวแปรอิสระ ได้แก่ สภาพคล่องทางการเงิน ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร และความสามารถในการทำกำไร สามารถพยากรณ์การวางแผนภาษีโดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้

นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวม ตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีโดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวมได้มากที่สุด คือ ความสามารถในการทำกำไร (ROA) (Beta = 0.804) รองลงมา คือ ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร (CAP) (Beta = 0.138) และสภาพคล่องทางการเงิน (QR) (Beta = 0.122) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 2 ตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้โดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวมของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แสดงให้เห็นผลการทดสอบสมมติฐานย่อย ดังนี้

สมมติฐานที่ 2.1 สภาพคล่องทางการเงินมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์ ผลการทดสอบพบว่า สภาพคล่องทางการเงินมีผลต่อการวางแผนภาษีโดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวมในเชิงบวกของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.029) มีค่า Beta เท่ากับ 0.122 สนับสนุนสมมติฐานที่ 2.1

สมมติฐานที่ 2.2 ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์ ผลการทดสอบพบว่า ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรมีผลต่อการวางแผนภาษีโดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวมในเชิงบวกของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 (Sig. = 0.004) มีค่า Beta เท่ากับ 0.138 สนับสนุนสมมติฐานที่ 2.2

สมมติฐานที่ 2.3 โครงสร้างเงินทุนของบริษัทมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์ ผลการทดสอบพบว่า โครงสร้างเงินทุนของบริษัทไม่มีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์ของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 (Sig. = 0.520) ไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 2.3

สมมติฐานที่ 2.4 ความสามารถในการทำกำไรมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์ ผลการทดสอบพบว่า ความสามารถในการทำกำไรมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์ในเชิงบวกของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig. = 0.000) มีค่า Beta เท่ากับ 0.804 สนับสนุนสมมติฐานที่ 2.4

จากการวิจัยดังกล่าว ทำให้ได้สมมติฐานที่ 2 ในการวิจัยเป็นเช่นนี้

$$TAX/ASSETS_{it} = -0.004 + 0.001(QR_{it}) + 0.008(D/E_{it}) + 0.001(ROA_{it})$$

สมมติฐานที่ 3 ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านสภาพคล่องทางการเงิน ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร โครงสร้างเงินทุนบริษัท และความสามารถในการทำกำไร มีผลต่อการวางแผนภาษีโดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน ประกอบด้วยสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานที่ 3.1 สภาพคล่องทางการเงินมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

สมมติฐานที่ 3.2 ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

สมมติฐานที่ 3.3 โครงสร้างเงินทุนบริษัทมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

สมมติฐานที่ 3.4 ความสามารถในการทำกำไรมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

ดังนั้นสมการถดถอยเชิงพหุคูณตามสมมติฐานที่ 3 คือ

$$TAX/CFO_{it} = \beta_0 + \beta_1 QR_{it} + \beta_2 CAP_{it} + \beta_3 D/E_{it} + \beta_4 ROA_{it} + e_{it} \quad \dots\dots\dots (3)$$

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณของตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีโดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

Variables	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
	B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
(Constant)	-0.049	0.034		-1.431	0.155		
QR	0.010	0.006	0.147	1.648	0.102	0.727	1.376
CAP	0.098	0.053	0.143	1.848	0.067	0.972	1.029
D/E	-0.003	0.012	-0.026	-0.293	0.770	0.722	1.384
ROA	0.009	0.002	0.482	5.669	0.000	0.804	1.243

SE_{Est} = ±0.112 ; Durbin-Watson = 1.968

R = 0.560^a ; R² = 0.314 ; ADJ.R² = 0.291 ; F = 13.493 ; Sig. = 0.000^b ; N = 123

a. Dependent Variable: TAX/CFO

b. Predictors: (Constant), QR, CAP, D/E, ROA

จากตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่า VIF สูงสุดที่ได้มีค่า 1.384 ซึ่งไม่เกิน 10 และค่า Tolerance ของตัวแปรอิสระที่มีค่าน้อยที่สุดมีค่า 0.722 ซึ่งไม่ต่ำกว่า 0.10 แสดงว่า ตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กัน การศึกษาในครั้งนี้จึงไม่เกิดปัญหา Multicollinearity นอกจากนี้ยังพบว่า ตัวแปรอิสระอยู่ในการวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้นพหุคูณแบบขั้นตอน ไม่มีอัตตสัมพันธ์ในข้อมูล (Autocorrelation) เนื่องจากค่า Durbin-Watson มีค่าเท่ากับ 1.968 ซึ่งอยู่ในช่วงระหว่าง 1.50- 2.50 แสดงว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดนี้ ไม่มีอัตตสัมพันธ์ในข้อมูล ดังนั้น จึงนำตัวแปรอิสระทั้งหมดเข้าสู่ตัวแบบสมการการถดถอย และจะเห็นได้ว่า ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สภาพคล่องทางการเงิน ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร โครงสร้างเงินทุนบริษัท และความสามารถในการทำกำไร มีความสัมพันธ์กับการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ $R = 0.560^*$ คิดเป็นร้อยละ 56 ตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวสามารถร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 31.40 ($R^2 = 0.314$) ซึ่งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ 0.112

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ พบว่า ตัวแปรอิสระที่เป็นสภาพคล่องทางการเงิน ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร และโครงสร้างเงินทุนบริษัท ไม่สามารถพยากรณ์การวางแผนภาษีโดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานได้ มีเพียงตัวแปรอิสระที่เป็นความสามารถในการทำกำไรสามารถพยากรณ์การวางแผนภาษีโดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานได้ และเป็นตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีโดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานมากที่สุด คือ ความสามารถในการทำกำไร (ROA) (Beta = 0.482) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 3 ตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้โดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แสดงให้เห็นผลการทดสอบสมมติฐานย่อย ดังนี้

สมมติฐานที่ 3.1 สภาพคล่องทางการเงินมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน ผลการทดสอบพบว่า สภาพคล่องทางการเงินไม่มีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.102) ไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 3.1

สมมติฐานที่ 3.2 ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน ผลการทดสอบพบว่า ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรไม่มีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 (Sig. = 0.067) ไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 3.2

สมมติฐานที่ 3.3 โครงสร้างเงินทุนบริษัทมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน ผลการทดสอบพบว่าโครงสร้างเงินทุนของบริษัทไม่มีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 (Sig. = 0.770) ไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 3.3

สมมติฐานที่ 3.4 ความสามารถในการทำกำไรมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน ผลการทดสอบพบว่าความสามารถในการทำกำไรมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน ในเชิงบวกของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig. = 0.000) มีค่า Beta เท่ากับ 0.482 สนับสนุนสมมติฐานที่ 3.4

จากการวิจัยดังกล่าว ทำให้ได้สมมติฐานที่ 3 ในการวิจัยเป็นเช่นนี้

$$TAX/CFO_{it} = 0.010(QR_{it}) + 0.098(CAP_{it}) - 0.003(D/E_{it}) + 0.009(ROA_{it})$$

สรุปผลการทดสอบตามสมมติฐานการวิจัย

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยเกี่ยวกับตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แสดงได้ดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

สมมติฐานการวิจัย	สรุปผล
H ₁ ตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีโดยวัดจากอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง	
H _{1.1} สภาพคล่องทางการเงินมีผลต่อการวางแผนภาษีโดยวัดจากอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง	สนับสนุนสมมติฐาน
H _{1.2} ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรมีผลต่อการวางแผนภาษีโดยวัดจากอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง	ไม่สนับสนุนสมมติฐาน

ตารางที่ 14 (ต่อ)

สมมติฐานการวิจัย	สรุปผล
H _{1.3} โครงสร้างเงินทุนบริษัทมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง	ไม่สนับสนุนสมมติฐาน
H _{1.4} ความสามารถในการทำกำไรมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง	สนับสนุนสมมติฐาน
H ₂ ตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีโดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวม	
H _{2.1} สภาพคล่องทางการเงินมีผลต่อการวางแผนภาษีโดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวม	สนับสนุนสมมติฐาน
H _{2.2} ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรมีผลต่อการวางแผนภาษีโดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวม	สนับสนุนสมมติฐาน
H _{2.3} โครงสร้างเงินทุนบริษัทมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวม	ไม่สนับสนุนสมมติฐาน
H _{2.4} ความสามารถในการทำกำไรมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวม	สนับสนุนสมมติฐาน
H ₃ ตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีโดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	
H _{3.1} สภาพคล่องทางการเงินมีผลต่อการวางแผนภาษีโดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	ไม่สนับสนุนสมมติฐาน
H _{3.2} ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรมีผลต่อการวางแผนภาษีโดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	ไม่สนับสนุนสมมติฐาน
H _{3.3} โครงสร้างเงินทุนบริษัทมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	ไม่สนับสนุนสมมติฐาน
H _{3.4} ความสามารถในการทำกำไรมีผลต่อการวางแผนภาษี โดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	สนับสนุนสมมติฐาน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเกี่ยวกับตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อวิจัยหาตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลของบริษัทกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากเว็บไซต์บริการข้อมูลออนไลน์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (www.setsmart.com) จากรายงานทางการเงินที่สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม ตั้งแต่ปี 2560 ถึงปี 2562 รวมระยะเวลา 3 ปี อันประกอบด้วยงบแสดงฐานะทางการเงิน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ และงบกระแสเงินสด จำนวน 47 บริษัท โดยแบ่งได้เป็น 2 หมวดธุรกิจ คือหมวดการเกษตร 11 บริษัท หมวดอาหารและเครื่องดื่ม 36 บริษัท ซึ่งตัดข้อมูลที่ไม่ครบถ้วนออกแล้ว คงเหลือตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 123 ตัวอย่าง โดยใช้วิเคราะห์สถิติเบื้องต้นเชิงพรรณนา (Description Statistics) และวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่นำมาวิจัย โดยใช้วิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์และวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณ ซึ่งตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยมี ดังนี้ ตัวแปรตามคือ การวางแผนทางภาษี (Tax Planning) ประกอบด้วย อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง (Effective Tax Rate: ETR) อัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวม (TAX/Assets) อัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (TAX/CFO) ตัวแปรอิสระคือ ตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษี ประกอบด้วย สภาพคล่องทางการเงิน ซึ่งวัดจากอัตราส่วนเงินทุนหมุนเร็ว ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร (Capital intensity) วัดจากสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ต่อสินทรัพย์รวม โครงสร้างเงินทุนบริษัท (Financial leverage) วัดจากอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratio :DE) ความสามารถในการทำกำไร (Profitability) วัดจากอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (Return on Assets :ROA) เพื่อใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แบ่งหัวข้อออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อจำกัดในการวิจัย
4. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

วิธีการศึกษาใช้การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นโดยการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าต่ำสุด (Minimize) และค่าสูงสุด (Maximize) ของตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) สามารถสรุปได้ตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรอิสระ (สภาพคล่องทางการเงิน)

ค่าสถิติเชิงพรรณนาของสภาพคล่องทางการเงิน		
ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	บริษัท ทropicคอลแคนนิง (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	หมวดธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม
	บริษัท โอสดสภา จำกัด (มหาชน)	หมวดธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม
ค่าต่ำสุด (ร้อยละ)	บริษัท วิจิตรภัณฑ์ปาล์มออยล์ จำกัด (มหาชน)	หมวดธุรกิจการเกษตร
ค่าสูงสุด (ร้อยละ)	บริษัท เชียงใหม่โพรเซสฟู๊ดส์ จำกัด (มหาชน)	หมวดธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม

ค่าสถิติเชิงพรรณนาของสภาพคล่องทางการเงิน วัดจากอัตราเงินทุนหมุนเวียนเร็ว โดย มีค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารเท่ากับ 1.48 ค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.03 ค่าสูงสุดเท่ากับ 8.21 แสดงให้เห็นว่าสภาพคล่องมีค่ามากกว่า 1 บริษัทสามารถจัดหาแหล่งเงินทุนที่แปลงสินทรัพย์เป็นเงินสดได้เพียงพอ หากมีการเรียกคืนหนี้

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรอิสระ (ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร)

ค่าสถิติเชิงพรรณนาของระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร		
ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	บริษัท ศรีตรังแอโกรอินดัสทรี จำกัด (มหาชน)	หมวดธุรกิจการเกษตร
	บริษัท ห้างเย็นเอเชียน ซีฟู๊ด จำกัด (มหาชน)	หมวดธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม
ค่าต่ำสุด (ร้อยละ)	บริษัท ปทุมโรซมิล แอนด์ แกรนารี จำกัด (มหาชน)	หมวดธุรกิจการเกษตร
ค่าสูงสุด (ร้อยละ)	บริษัท วิจิตรภัณฑ์ปาล์มออยล์ จำกัด (มหาชน)	หมวดธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม

ค่าสถิติเชิงพรรณนาของระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร วัดจากสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิต่อสินทรัพย์รวม โดยมีค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารเท่ากับ 0.41 เท่า ค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.02 เท่า และมีค่าสูงสุดเท่ากับ 0.88 เท่า วิเคราะห์ได้ว่าบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมนี้มีการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เพื่อใช้ในการวิจัยและพัฒนาตามนโยบายของรัฐบาล เพราะเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของประเทศ โดยถ้ามี ค่าสูงแสดงว่ามีการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรจำนวนมากเพื่อใช้ในการดำเนินธุรกิจ

ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรอิสระ (โครงสร้างเงินทุนบริษัท)

ค่าสถิติเชิงพรรณนาของโครงสร้างเงินทุนของบริษัท		
ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	บริษัท วิจิตรภัณฑ์ ปาล์มมอยล์ จำกัด (มหาชน)	หมวดธุรกิจการเกษตร
	บริษัท ทรัพย์ศรีไทย จำกัด (มหาชน)	หมวดธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม
ค่าต่ำสุด (ร้อยละ)	บริษัท อีเทอเนล เอนเนอจี จำกัด (มหาชน)	หมวดธุรกิจการเกษตร
ค่าสูงสุด (ร้อยละ)	บริษัท นอร์ทอีส รับเบอร์ จำกัด (มหาชน)	หมวดธุรกิจการเกษตร

ค่าสถิติเชิงพรรณนาของโครงสร้างเงินทุนของวัดจากอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น โดยมีค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมการเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารเท่ากับ 1.01 ค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.02 และค่าสูงสุดเท่ากับ 6.12 เท่า วิเคราะห์ได้ว่าบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมนี้มีการจัดหาแหล่งเงินทุนโดยการกู้ยืมเงินจากภายนอกบริษัท แต่ถ้ามีในอัตราส่วนที่สูงมากไป จะมีความเสี่ยงที่จะไม่สามารถจ่ายคืนหนี้ได้ในอนาคตและมีภาระดอกเบี้ยจ่ายที่สูง

ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรอิสระ (ความสามารถในการทำกำไร)

ค่าสถิติเชิงพรรณนาของความสามารถในการทำกำไร		
ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	บริษัท ลีพัฒนาผลิตภัณฑ์ จำกัด (มหาชน)	หมวดธุรกิจการเกษตร
	บริษัท จีเอฟพีที จำกัด (มหาชน)	หมวดธุรกิจการเกษตร
ค่าต่ำสุด (ร้อยละ)	บริษัท วิจิตรภัณฑ์ ปาล์มมอยล์ จำกัด (มหาชน)	หมวดธุรกิจการเกษตร
ค่าสูงสุด (ร้อยละ)	บริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	หมวดธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม

ค่าสถิติเชิงพรรณนาของความสามารถในการทำกำไร วัดจากอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมมีค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมการเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารเท่ากับ 7.75 ค่าต่ำสุดเท่ากับ -10.25 และมีค่าสูงสุดเท่ากับ 21.75 แสดงให้เห็นว่าสินทรัพย์รวมของบริษัทสามารถทำให้เกิดกำไรได้มากน้อยแค่ไหน แต่ถ้าไม่ควบคุมค่าใช้จ่ายให้ดีแล้วกำไรที่ได้จากสินทรัพย์ก็จะน้อยลงไปด้วย โดยอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์สูง ความสามารถในการทำกำไรของกิจการจะสูงขึ้น

ตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลโดยวัดจากอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง

ค่าสถิติเชิงพรรณนาของการวางแผนภาษี (อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง)		
ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	บริษัท เพอร์ซิเดนท์ เบเกอร์ จำกัด (มหาชน)	หมวดธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม
	บริษัท จีเอฟพีที จำกัด (มหาชน)	หมวดธุรกิจการเกษตร
ค่าต่ำสุด (ร้อยละ)	บริษัท อิชิตัน กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	หมวดธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม
ค่าสูงสุด (ร้อยละ)	บริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	หมวดธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม

ค่าสถิติเชิงพรรณนาของการวางแผนภาษีวัดจากอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง วิเคราะห์ได้ว่า ค่าเฉลี่ยของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารมีการจ่ายค่าภาษีเงินได้นิติบุคคลต่ำกว่าอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ทางรัฐบาลได้กำหนดไว้ที่อัตราร้อยละ 20 ของกำไรทางบัญชีก่อนหักภาษีเงินได้นิติบุคคล นั่นคือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 11 ของกำไรทางบัญชีก่อนหักภาษีเงินได้นิติบุคคล เนื่องจากกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารเป็นกลุ่มที่ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนสิทธิประโยชน์ในเรื่องการลงทุนจากรัฐบาลเป็นอย่างมาก ส่วนค่าต่ำที่สุดในอัตราร้อยละ -13 ของกำไรทางบัญชีก่อนหักภาษีเงินได้นิติบุคคล และค่าสูงที่สุดในอัตราร้อยละ 28 ของกำไรทางบัญชีก่อนหักภาษีเงินได้นิติบุคคล ซึ่งอยู่ในหมวดธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มเหมือนกัน แต่มีความแตกต่างกันในเรื่องการนำนโยบายการบัญชีในเรื่องของการบันทึกบัญชีประเภทสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดมาทบทวนมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทุกสิ้นรอบระยะเวลารายงาน นั่นคืออัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงต่ำ แสดงว่ามีการวางแผนภาษีที่สูง จึงสามารถมีการจ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราที่ต่ำ

ตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลโดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวม

ค่าสถิติเชิงพรรณนาของการวางแผนภาษี (อัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวม)		
ค่าเฉลี่ย (เท่า)	บริษัท เซ็น คอร์ปอเรชั่น กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) บริษัท ลีพัฒนาผลิตภัณฑ์ จำกัด (มหาชน)	หมวดธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม หมวดธุรกิจการเกษตร
ค่าต่ำสุด (เท่า)	บริษัท มาลีกรู๊ป จำกัด (มหาชน)	หมวดธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม
ค่าสูงสุด (เท่า)	บริษัท ไทยเทพรส จำกัด (มหาชน)	หมวดธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม

ค่าสถิติเชิงพรรณนาของการวางแผนภาษีวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวม วิเคราะห์ได้ว่าค่าเฉลี่ยของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารมีการจ่ายค่าภาษีเงินได้นิติบุคคลเพียงอัตราร้อยละ 1 ของสินทรัพย์รวม มีค่าต่ำที่สุดในอัตราร้อยละ -2 ของสินทรัพย์รวม และค่าสูงที่สุดในอัตราร้อยละ 4 ของสินทรัพย์รวม นั่นคือบริษัทที่มีการลงทุนในสินทรัพย์รวมสูงแต่มีค่าใช้จ่ายทางภาษีที่ต่ำ อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวมต่ำ แสดงว่าบริษัทมีการวางแผนภาษีที่สูง จึงสามารถมีการจ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราที่ต่ำ

ตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลโดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

ค่าสถิติเชิงพรรณนาของการวางแผนภาษี (อัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน)		
ค่าเฉลี่ย (เท่า)	บริษัท เพอร์ซิเดนท์ เบเกอรี่ จำกัด (มหาชน) บริษัท ไทยรับเบอร์ลาเท็กซ์กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	หมวดธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม หมวดธุรกิจการเกษตร
ค่าต่ำสุด (เท่า)	บริษัท พีพี ไพร์ม จำกัด (มหาชน)	หมวดธุรกิจการเกษตร
ค่าสูงสุด (เท่า)	บริษัท เชียงใหม่โฟรเซ่นฟู๊ดส์ จำกัด (มหาชน)	หมวดธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม

ค่าสถิติเชิงพรรณนาของการวางแผนภาษีวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน วิเคราะห์ได้ว่า ค่าเฉลี่ยของอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานของอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารมีการจ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลคิดเป็นร้อยละ 8 ของกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน มีค่าต่ำที่สุดร้อยละ -34 เท่าของกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน และมีค่าสูงสุดร้อยละ 46 เท่าของกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน นั่นคือหากบริษัทมีค่าใช้จ่ายทางภาษีที่ต่ำ จะทำให้การเปลี่ยนแปลงกระแสเงินสดจากการดำเนินงานสูง อัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานต่ำลง แสดงว่าบริษัทมีการวางแผนภาษีที่สูง จึงสามารถมีการจ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราที่ต่ำ

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation Coefficient) ของตัวแปรอิสระทั้งหมดที่ทำการศึกษา ประกอบด้วย สภาพคล่องทางการเงิน ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร โครงสร้างเงินทุนของบริษัท ความสามารถในการทำกำไร หากตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันมากกว่า 0.80 แสดงว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันมาก จะทำให้เกิด Multicollinearity จากการทดสอบความสัมพันธ์ดังกล่าวพบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวแปรที่เลือกใช้ข้างต้น ไม่เกิดปัญหา Multicollinearity โดยผลการวิเคราะห์ ค่า VIF สูงสุดที่ได้มีค่า 1.384 ซึ่งไม่เกิน 10 และค่า Tolerance ของตัวแปรอิสระที่มีค่าน้อยที่สุดมีค่า 0.722 ซึ่งไม่ต่ำกว่า 0.10 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กัน การศึกษาในครั้งนี้ จึงไม่เกิดปัญหา Multicollinearity และอยู่ในการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณแบบขั้นตอน ไม่มีอัตตะสัมพันธ์ในข้อมูล (Autocorrelation) เนื่องจากค่า Durbin-Watson มีค่าอยู่ในช่วงระหว่าง 1.50 - 2.50 แสดงว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดนี้ ไม่มีอัตตะสัมพันธ์ในข้อมูล ดังนั้น จึงนำตัวแปรอิสระทั้งหมดเข้าสู่ตัวแบบสมการการถดถอย

การวิเคราะห์สมการถดถอย (Multiple Regression Analysis) เพื่อวิจัยถึงตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลตามสมการถดถอยแบบพหุคูณ สมมติฐานที่ 1 ถึง สมมติฐานที่ 3 สามารถสรุปได้ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนี้

ตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลตามสมการถดถอยแบบพหุคูณของบริษัทกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตัวแปรที่วิจัย	ค่าความสัมพันธ์ระดับนัยสำคัญทางสถิติ		
	สมมติฐานที่ 1 (ETR)	สมมติฐานที่ 2 (TAX/ASSETS)	สมมติฐานที่ 3 (TAX/CFO)
สภาพคล่องทางการเงิน	เชิงบวก มีนัยสำคัญ	เชิงบวก มีนัยสำคัญ	ไม่มีผล
ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร	ไม่มีผล	เชิงบวก มีนัยสำคัญ	ไม่มีผล
โครงสร้างเงินทุนบริษัท	ไม่มีผล	ไม่มีผล	ไม่มีผล
ความสามารถในการทำกำไร	เชิงบวก มีนัยสำคัญ	เชิงบวก มีนัยสำคัญ	เชิงบวก มีนัยสำคัญ

จากตารางที่ 22 พบว่าสมมติฐานที่ 1 ตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคล เมื่อทำการวัดโดยอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง (ETR) คือสภาพคล่องทางการเงินมีผลเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงสนับสนุนสมมติฐานที่ 1.1 และความสามารถในการทำกำไร ที่มีผลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงสนับสนุนสมมติฐานที่ 1.4 ที่ได้ตั้งไว้ แสดงว่า สภาพคล่องทางการเงินสูง ส่งผลให้อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงสูง เช่นเดียวกับ ความสามารถในการทำกำไรสูง ส่งผลให้อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงสูง การวางแผนภาษีต่ำ

สมมติฐานที่ 2 ตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคล เมื่อทำการวัดโดยอัตราส่วน ภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวม (TAX/ASSETS) คือ สภาพคล่องทางการเงินมีผลเชิงบวก อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงสนับสนุนสมมติฐานที่ 2.1 ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรมีผลเชิง บวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงสนับสนุนสมมติฐานที่ 2.2 และความสามารถในการทำ กำไรมีผลเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงสนับสนุนสมมติฐานที่ 2.4 แสดงว่า สภาพ คล่องทางการเงินสูง ส่งผลให้อัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวมสูง ระดับการลงทุนใน สินทรัพย์ถาวรสูง ส่งผลให้อัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวมสูง และความสามารถในการทำ กำไรสูง ส่งผลให้อัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวมสูง การวางแผนภาษีต่ำ

สมมติฐานที่ 3 ตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคล เมื่อทำการวัดโดย อัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (TAX/CFO) มีเพียงแต่ ความสามารถในการทำกำไรที่มีผลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงสนับสนุน สมมติฐานที่ 3.4 นั้นแสดงว่า ความสามารถในการทำกำไรสูง ส่งผลให้อัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคล ต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานสูง การวางแผนภาษีต่ำ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลของกลุ่มอุตสาหกรรม เกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ.2560 ถึงปี 2562 สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. สภาพคล่องทางการเงินมีผลเชิงบวกต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคล แสดงให้เห็น ว่า บริษัทที่มีสภาพคล่องทางการเงินสูง นั้นคือสามารถจัดการสินทรัพย์ที่มีอยู่เปลี่ยนเป็นเงินสดได้ อย่างเป็นที่เท่าของหนี้สินหมุนเวียน เพื่อจะใช้ชำระหนี้สินหมุนเวียนให้ได้ทันเวลา และเป็นสิ่งจำเป็น อย่างยิ่งที่ต้องมีการวางแผนภาษีเพื่อทำให้บริษัทได้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องเพื่อจะได้ไม่กระทบกับ ปัจจัยอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Derashid & Zhang (2003) Ohaka & Agundu (2012) Nwaobia (2014) Assidi et al (2016) และ Nwaobia & Jayeoba (2016) พบว่าสภาพคล่องมีผล ต่ออัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงสูง และวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวมสูง นั่นคือ การวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลจะต่ำ เนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียนและ หนี้สินส่งผลต่อความสามารถของบริษัทในการตอบสนองภาระผูกพันเมื่อถึงกำหนดที่ต้องชำระ ค่าใช้จ่ายทางภาษี (Tax Shield) แต่ไม่มีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลโดยวัดจากอัตราส่วน ภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน เพราะการบริหารทางด้านสินทรัพย์และ

หนี้สินไม่ได้รับผลกระทบจากการบริหารกำไรที่ใช้เกณฑ์คงค้างเช่นเดียวกันงบกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน

2. ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรมีผลเชิงบวกต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลโดยวัดจากอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสินทรัพย์รวม (TAX/ ASSETS) แสดงให้เห็นว่า บริษัทที่มีระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรสูง จะมีการวางแผนภาษีเพื่อใช้สิทธิประโยชน์ทางด้านภาษีในเรื่องของการวิจัยและพัฒนาตามนโยบายของรัฐบาลส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร การวิจัยในครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Derashid & Zhang (2003) Richardson & Lanis (2007) Noor, Fadzillah & Mastuki (2010) และฉัญพร ตันตียวงค์ (2552) ที่พบว่าระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรมีผลเชิงลบต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคล เนื่องจากการวิจัยภาพรวมในทุกกลุ่มอุตสาหกรรมจึงทำให้แสดงผลมาไม่เหมือนกัน และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของอาทิทยา กุลธินิ (2559) พบว่าระดับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรไม่มีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้วยเหตุผลว่าการตัดค่าเสื่อมในทางบัญชีและทางภาษีไม่แตกต่างกัน

3. โครงสร้างเงินทุนบริษัทไม่มีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคล ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Derashid & Zhang (2003) Richardson & Lanis (2007) Noor, Fadzillah & Mastuki (2010) และฉัญพร ตันตียวงค์ (2552) ได้พบว่าโครงสร้างเงินทุนบริษัทมีผลเชิงลบต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยบริษัทที่มีโครงสร้างเงินทุนสูง มีรายจ่ายค่าดอกเบี้ยสูง สามารถนำมาหักเป็นค่าใช้จ่ายทางภาษีได้ลดลง อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงต่ำ และงานวิจัยของ Izadinia, Foroghi & Soltan Gheis (2013) และอาทิทยา กุลธินิ (2559) ได้พบว่าโครงสร้างเงินทุนของบริษัทมีผลเชิงบวกต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลโดยบริษัทที่มีโครงสร้างเงินทุนต่ำ อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงต่ำ เพื่อให้การวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลสูง

4. ความสามารถในการทำกำไรมีผลเชิงบวกต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคล สอดคล้องกับอาทิทยา กุลธินิ (2559) พบว่าความสามารถที่มีความสามารถในการทำกำไรสูง อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงสูง แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Derashid & Zhang (2003) Noor, Fadzillah & Azam Mastuki (2010) และฉัญพร ตันตียวงค์ (2552) พบว่าบริษัทที่มีความสามารถในการทำกำไรสูง อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงต่ำ เพื่อให้มีการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลสูง

ข้อจำกัดในการวิจัย

1. การวิจัยในครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างเพียง 1 กลุ่มอุตสาหกรรมเท่านั้น คือ กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร จึงยังไม่ครอบคลุมถึงบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นๆ เช่น กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงิน กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ และกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี รวมถึงบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอไอ ดังนั้น ผลการศึกษาในครั้งนี้จึงไม่อาจนำไปอ้างอิงกับกลุ่มอุตสาหกรรมที่ยังไม่ได้ทำการศึกษาได้ ทั้งธุรกิจในประเทศและธุรกิจต่างประเทศ

2. การวิจัยในครั้งนี้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ 3 ปี ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2560 ถึงปี พ.ศ.2562 ซึ่งในช่วงระยะเวลาดังกล่าวอาจมีการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานรายงานทางการเงิน

ผลกระทบจากสถานการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ ภัยธรรมชาติ โรคระบาด การผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน อัตราดอกเบี้ย เป็นต้น ทำให้กลุ่มอุตสาหกรรมแต่ละกลุ่มได้รับผลกระทบที่แตกต่างกัน ดังนั้น ผลการศึกษาในครั้งนี้อาจไม่สามารถนำไปใช้อ้างอิงในช่วงระยะเวลาอื่นได้

3. การวิจัยในครั้งนี้ทำการวัดค่าการวางแผนภาษี ซึ่งการวิจัยที่เกี่ยวกับการวางแผนภาษีที่ผ่านมา พบว่างานวิจัยส่วนใหญ่วัดค่าการวางแผนภาษีจากค่า ETR และต่อมาได้มีการวัดค่าการวางแผนภาษีอื่นเพิ่มเติม ซึ่งแสดงให้เห็นพฤติกรรมของการวางแผนภาษีที่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพื่อเป็นการยืนยันความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของผลงานวิจัยให้สมบูรณ์เพิ่มมากขึ้นด้วย แต่ก็ยังมีข้อจำกัดในเรื่องข้อมูลที่ไม่มีการเปิดเผย รวมทั้งผลกระทบจากการวางแผนภาษีทำให้ไม่สามารถวัดค่าได้เป็นตัวเลขได้อย่างชัดเจน

4. ข้อมูลการวิจัยที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณเป็นข้อมูลเบื้องต้นเท่านั้นที่ได้มาจากรายงานทางการเงิน และข้อมูลอื่นๆ ที่มีการเผยแพร่สู่สาธารณะเท่านั้น หากมีรายละเอียดข้อมูลแบบแสดงรายการที่ใช้ในการยื่นภาษีของบริษัทเพิ่มเติม จะทำให้ผลการวิจัยมีความชัดเจนยิ่งขึ้น และควรคำนึงถึงข้อมูลเชิงคุณภาพ เช่น สภาพแวดล้อมภายใน สภาพแวดล้อมภายนอก รวมทั้งปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผลการศึกษาามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับวิจัยครั้งนี้

1. จากการวิจัยเรื่องตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคล พบว่า นอกจากตัวแปรที่นำมาวิจัยแล้วนั้น จำเป็นจะต้องคำนึงถึงตัวแปรด้านอื่นๆ ในอัตราส่วนทางการเงินเพิ่มเติมที่มีผลต่อการวางแผนภาษีของบริษัท เช่นอัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน อัตราการเติบโต เป็นต้น

2. ผลการวิจัยเรื่องตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทำให้ทราบว่ากลุ่มในกลุ่มอุตสาหกรรมที่ต่างกันจะมีการวางแผนภาษีในแบบที่แตกต่างกัน เนื่องจากต้องคำนึงถึงปัจจัยอื่นๆ ประกอบ อาทิเช่น ลักษณะการประกอบธุรกิจ กฎหมายภาษีอากรที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล เป็นต้น

3. ผู้ที่มีความสนใจในการศึกษาวิจัย สามารถนำข้อมูลไปศึกษาค้นคว้าวิจัยเพิ่มเติมในอนาคต

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้เลือกศึกษาเพียงอุตสาหกรรมเดียว คืออุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร ในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มอุตสาหกรรมของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เนื่องจากข้อกำหนดกฎหมายทางด้านภาษี สิทธิประโยชน์ทางด้านภาษี หรือรวมถึงการรับรู้รายการทางบัญชีที่แตกต่างกันนั้น จะมีผลต่อการวางแผนภาษีหรือไม่

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีและภาษีมียุคก่อนข้างจำกัด ซึ่งงานวิจัยทางด้านนี้มีความสำคัญอย่างมากที่จะเป็นข้อมูลนำมาใช้ในการปรับปรุงกฎหมายภาษีและระเบียบวิธีปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีและภาษี

3. ควรนำปัจจัยด้านอื่นมาพิจารณาศึกษาเพิ่มเติมเช่น โครงสร้างการถือหุ้น ความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านบัญชีและภาษีของผู้บริหาร ราคาหลักทรัพย์หรือการกำกับดูแลกิจการ เป็นต้น
4. ควรนำปัจจัยด้านสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลหรือมาตรการใหม่ๆ มาพิจารณาในการศึกษาการวางแผนภาษีเพิ่มเติมเช่น รายการจ่ายการวิจัยและพัฒนาที่หักค่าใช้จ่ายได้ 3 เท่า หรือรวมทั้งในส่วนการวางแผนภาษีผ่านอนุสัญญาภาษีซ้อน และผลกระทบด้านเศรษฐกิจและการลงทุน เช่น การวางแผนแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับกำหนดราคาโอน (Transfer Pricing) เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กรมสรรพากร. การลดและยกเว้นรัฐฎากร อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล ตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร ฉบับที่ 42 พ.ศ.2559 ลงวันที่ 3 มีนาคม 2559. สืบค้นเมื่อ 12 กรกฎาคม 2563, จากเว็บไซต์: <https://www.rd.go.th/publish/5938.0.html>.
- กฤษฎา เสกตระกูล. หลักการบริหารการเงินฉบับย่อสำหรับการลงทุนในบริษัทจดทะเบียน. สืบค้นเมื่อ 25 กรกฎาคม 2563, จากเว็บไซต์: <https://www.set.or.th/set/education/knowledgedetail.do?contentId=576>.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2555). การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. (20). กรุงเทพฯ: บริษัท ธรรมสาร จำกัด.
- การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. 1.3 สิทธิประโยชน์ในการลงทุนของ BOI. สืบค้นเมื่อ 12 กรกฎาคม 2563, จากเว็บไซต์: https://www.ieat.go.th/handbook/Program_IEAT/pages/th/Detail/1.3.html.
- ชัยรัตน์ เอี่ยมกุลวัฒน์. บทที่ 9 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษีอากร. สืบค้นเมื่อ 6 สิงหาคม 2563, จากเว็บไซต์: <http://pioneer.netserv.chula.ac.th/~achairat/PE09%202017%20Tax%20in%20General.pdf>.
- ไชยिता เปสตันยี และ ขวัญกมล ดอนขวา. (2561). ความสามารถในการกำไรของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 10(2). 43-55.
- ดลยา ซี. (2562). สภาพคล่องทางการเงิน คืออะไร พลาดไม่ได้กับวิธีการบริหารให้เงินไม่ขาดมือ !. สืบค้นเมื่อ 6 กรกฎาคม 2563, จากเว็บไซต์: <https://www.moneywecan.com/liquidity>.
- ดำรงพล วิเศษศร. (2559). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่ม SET50. บัญชีมหาบัณฑิตและวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการภาษีอากร.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2560-2562). ข้อมูลเปรียบเทียบหมวดอุตสาหกรรม พ.ศ. 2560-2562. สืบค้นเมื่อ 6 กรกฎาคม 2563, จากเว็บไซต์: <http://www.setsmart.com>.
- ชญพร ตันตยวงศ์. (2552). การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนภาษีและความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับมูลค่าของกิจการ: หลักฐานเชิงประจักษ์จากประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ บช.ด., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.

- ปรัชญา ไทยกล้า. (2547). **เทคนิควางแผนภาษีให้ประหยัดและถูกต้อง**. (ฉบับปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม). กรุงเทพฯ: บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน).
- รสนา โชติสุวรรณ และ สุภา ทองคง. (2018). ความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับราคาหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *RMUTT Global Business and Economics Review*. 14(1). 23-36.
- ศิริชัย พงษ์วิชัย. (2554). **การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์ เน้นสำหรับงานวิจัย**. (22). กรุงเทพฯ: บริษัท วี.พี.เอ็นท์ (1991) จำกัด.
- สมชัย ฤชุพันธุ์. (2538). **ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษีอากร (เอกสารการสอนชุดวิชาการเงินและภาษีอากรปรับปรุง)**. กรุงเทพฯ: กฎหมายธุรกิจ.
- สมเดช วิจารณ์เสถียร. (2563). **สุดยอดกลยุทธ์: การวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคล**. (13) กรุงเทพฯ : บริษัท ธรรมนิติ เพรส จำกัด.
- สัตยา ตันจันท์พงศ์ และ พัชรียศ เดชศิริ. (2561). ผลกระทบเชิงสาเหตุระหว่างการวางแผนภาษีกับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. **วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทยมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**. 38(3).
- สัตยา ตันจันท์พงศ์. (2557). อิทธิพลของการกำกับดูแลกิจการที่ดีต่อการวางแผนภาษีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. **วารสารวิชาชีพบัญชี**. 10(28).
- สัตยา ตันจันท์พงศ์. (2018). ผลกระทบของการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลกับมูลค่ากิจการ : หลักฐานเชิงประจักษ์จากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *Journal of Modern Management Science*. 2561. สืบค้นเมื่อ 6 กรกฎาคม 2563. จากเว็บไซต์: <https://www.tci-thaijo.org/index.php/JMMS>.
- สามารถ ปรมาณีดีวี. (2560). **กฎหมายภาษีอากร ศึกษากรณี การวางแผนภาษีอากร**. *Academic Journal Bangkokthonburi University*. 6(2).
- สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม. (2563). **สรุปภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรมไทยไตรมาสที่ 4/2562**. สืบค้นเมื่อ 6 กรกฎาคม 2563. จากเว็บไซต์: <https://www.ryt9.com/s/oie/311357>
- สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม. (2563). **แนวโน้มอุตสาหกรรมรายสาขาที่สำคัญ ไตรมาสที่ 2/2563**. สืบค้นเมื่อ 28 กรกฎาคม 2563. จากเว็บไซต์: <https://www.mreport.co.th/news/industry-movement>.
- สุเทพ พงษ์พิทักษ์. (2541). **การวางแผนภาษีอากร**. กรุงเทพฯ: สำนักงานวิชา ทุนายความ บัญชี และธุรกิจ.
- อโนทัย ตรีวานิช. (2552). **สถิติธุรกิจ**. ขอนแก่น: สำนักพิมพ์ ขอนแก่นการพิมพ์

อาทิตยา กุลธิณี. (2559). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการวางแผนภาษีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรณีศึกษา กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ. บัญชีมหาบัณฑิตและวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการภาษีอากร.

เอกรินทร์ แสงธรรมรัตน์. (2561). อัตราส่วนทางการเงินคืออะไร. สืบค้นเมื่อ 7 กรกฎาคม 2563 จากเว็บไซต์: <https://medium.com/@ekarinsangthammarat>.

BIBLIOGRAPHY

- Andrew Bloomenthal. (2020). **What Is Ratio Analysis?**. Search on 2020, July 2.
Available: <https://www.investopedia.com/terms/r/ratioanalysis.asp>.
- Appolos Nwaobia & Olajumoke Jayeoba. (2016). Tax Planning and Firms' Liquidity.
Journal of Business Management. 2(10).
- C. Armstrong, J. Blouin, & D. Larcker. (2012). **The Incentives for Tax Planning**. Search on 2020, June 2. Available: <http://ssrn.com/abstract=1416422>.
- C. Derashid, & H. Zhang. (2003). Effective tax rates and the "industrial policy" hypothesis: Evidence from Malaysia. **Journal of International Accounting, Auditing and Taxation**. Vol.12 (2003).
- Financial analysis. (2014). **Financial Ratio**. Search on 2020, July 30. Available: https://www.readyratios.com/reference/analysis/financial_ratio.html.
- Heitzman Shane and Ogneva Maria. (2015). **Corporate Tax Planning and Stock Returns**. Marshall School of Business. University of Southern California.
- Hoffman, W. H. (1961). The theory of tax planning. **The Accounting Review**. 36(2). 274-281.
- Md Noor Rohaya, Nur Syazwani M. Fadzillah and Nor' Azam Mastuki. (2010). Corporate Tax Planning: A study on corporate Effective Tax Rate of Malaysian listed companies. **International Journal of Trade, Economics and Finance**, 1(2)
- Modigliani, F. and Miller, M. (1963). Corporate income taxes and the cost of capital: a correction. **American Economic Review**. 53(3).
- P. Stickney Clyde and E. McGee Victor. (1982). Effective corporate tax rates: the effect of size, capital intensity, leverage, and other factors. **Journal of Accounting and Public Policy**. 1.
- Pinto, O. M. (2015). Effects of Advice on Effectiveness and Efficiency of Tax Planning Tasks. **Canadian Academic Accounting Association**, 14(4).
- Richardson Grant and Lanis. Roman (2007). Determinants of the variability incorporate effective tax rates and tax reform : Evidence from Australia. **Journal of Accounting and Public Policy**, 26.

- Rosemary Carlson. (2019). **Financial Ratio Analysis Offers Valuable Business Insights**. Search on 2020, July 30. Available: <https://www.thebalancesmb.com/what-is-financial-ratio-analysis-393186>.
- Sarah, F. (2019). **An Overview of Tax Planning**. Search on 2019, December 15. Available: <https://smartasset.com/financial-advisor/tax-planning>.
- T. Tang, M. Firth. (2010). Can Book–Tax Differences Capture Earnings Management and Tax Management? Empirical Evidence from China. **The International Journal of Accounting**. 46.
- Yair Listokin. (2011). Taxation and Liquidity. **The Yale Law Journal**. 120.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ข้อตกลงเบื้องต้นในการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางข้อมูลบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและ
อุตสาหกรรมอาหารระหว่าง พ.ศ. 2560 ถึงปี พ.ศ. 2562 (รวมระยะเวลา 3 ปี)

No.	Company	QR	CAP	D/E	ROA	ETR	Tax/Asset	Tax/CFO
1	CHOTI	0.27000	0.13693	0.70000	1.14000	0.18008	0.00137	0.00910
2	EE	0.11000	0.10081	0.02000	3.43000	0.00540	0.00018	-0.01085
3	GFPT	0.59000	0.46141	0.43000	12.24000	0.11092	0.01263	0.08931
4	LEE	7.40000	0.23131	0.12000	7.57000	0.12614	0.00949	0.10480
5	NER	0.57871	0.17484	6.11621	4.39388	0.04114	0.00189	-0.04633
6	STA	0.37000	0.40513	1.59000	-0.35000	-0.01476	0.00035	0.00524
7	TRUBB	0.29000	0.41749	2.51000	5.18000	0.14985	0.00428	0.08023
8	TWPC	2.71000	0.35993	0.23000	9.70000	0.16400	0.01492	0.16215
9	UPOIC	0.38000	0.57809	0.42000	-0.72000	0.08791	-0.00116	-0.28252
10	UVAN	3.86000	0.54824	0.17000	19.36000	0.16512	0.03006	0.33054
11	VPO	0.03000	0.81505	1.09000	-10.25000	-0.02005	0.00259	0.04281
12	APURE	5.57000	0.51462	0.08000	10.89000	0.17130	0.01831	0.15480
13	BR	0.46000	0.36554	0.91000	8.27000	0.15472	0.01093	0.09532
14	BRR	0.19000	0.52105	2.74000	10.88000	0.14071	0.00932	0.18293
15	CBG	0.35000	0.76749	0.78000	9.95000	0.24553	0.02081	0.39018
16	CM	8.21000	0.22385	0.09000	12.41000	0.18925	0.02376	0.46363
17	CPF	0.33000	0.31855	2.18000	5.09000	0.01381	0.00042	0.01453
18	F&D	0.37000	0.59099	0.61000	-3.38000	-0.00452	0.00021	-0.01683
19	HTC	0.62000	0.74813	0.73000	7.29000	0.05767	0.00376	0.02751
20	ICHI	0.44000	0.78933	0.42000	4.11000	0.08735	0.00293	0.02024
21	KBS	0.17000	0.64121	2.23000	-1.41000	-0.10870	0.00364	0.06287
22	LST	0.71000	0.38914	0.68000	8.50000	0.14682	0.01142	0.18479
23	M	4.66000	0.24641	0.18000	18.70000	0.18177	0.03308	0.15070
24	MALEE	0.38000	0.47177	1.72000	8.82000	0.13953	0.01055	0.29728
25	MINT	0.92000	0.43288	1.45000	7.20000	0.12285	0.00665	0.12145
26	PB	2.32000	0.56385	0.19000	19.20000	0.09692	0.01792	0.08046
27	PM	1.60000	0.28680	0.49000	21.42000	0.07799	0.01662	0.10085
28	PRG	0.36000	0.02031	0.30000	2.46000	0.00883	0.00018	-0.01076
29	SAPPE	2.56000	0.37997	0.22000	19.34000	0.20461	0.03735	0.14468
30	SAUCE	3.08000	0.43439	0.12000	16.23000	0.19240	0.03152	0.21169

ตารางข้อมูลบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ (ต่อ)

No.	Company	QR	CAP	D/E	ROA	ETR	Tax/Asset	Tax/CFO
31	SNP	1.18000	0.38517	0.53000	15.04000	0.13704	0.01986	0.10086
32	SORKON	0.47000	0.37572	1.64000	9.06000	0.21342	0.01499	0.16709
33	SSF	1.11000	0.60667	0.76000	7.96000	0.27413	0.02031	0.13682
34	SST	0.51000	0.17479	1.30000	0.85000	0.10704	0.00084	0.02872
35	TC	1.47000	0.19290	0.40000	-5.23000	0.05073	-0.00288	-0.15636
36	TFG	0.25000	0.41972	1.56000	11.18000	0.06652	0.00573	0.05058
37	TFMAMA	4.54000	0.29876	0.19000	15.00000	0.10163	0.01463	0.11655
38	TIPCO	0.44000	0.28402	0.59000	11.71000	0.06322	0.00685	0.11479
39	TU	0.47000	0.17271	2.21000	5.96000	-0.01530	-0.00068	-0.01451
40	TVO	0.72000	0.23074	0.37000	13.96000	0.12822	0.01744	0.38005
41	ZEN	0.14841	0.49488	3.34626	5.14911	0.19704	0.01264	0.05215
42	CHOTI	0.13000	0.12551	0.76000	-2.77000	0.00542	-0.00018	-0.01455
43	EE	0.94000	0.08860	0.08000	4.02000	0.03257	0.00124	0.02707
44	GFPT	0.74000	0.46593	0.43000	7.77000	0.19393	0.01391	0.10179
45	LEE	7.41000	0.23707	0.13000	3.37000	0.13790	0.00465	0.06113
46	NER	0.17985	0.13507	1.50449	12.47000	0.02332	0.00173	-0.01476
47	PPPM	0.15000	0.20219	3.11000	0.63000	-0.06922	0.00213	-0.33909
48	STA	0.48000	0.43869	1.24000	5.72000	0.10096	0.00432	0.02246
49	TRUBB	0.28000	0.43236	2.55000	3.25000	0.12583	0.00111	0.01968
50	TWPC	2.54000	0.39981	0.23000	3.94000	0.21282	0.00819	0.28235
51	UPOIC	0.12000	0.62522	0.30000	1.49000	0.04814	0.00052	0.00596
52	UVAN	6.79000	0.63688	0.13000	9.82000	0.18292	0.01862	0.09954
53	VPO	0.10000	0.88410	1.00000	-4.86000	-0.05742	0.00408	0.03208
54	ASIAN	0.53000	0.41107	1.37000	7.34000	-0.01281	-0.00070	-0.00452
55	BR	0.34000	0.38513	1.24000	3.27000	0.10321	0.00212	0.14288
56	BRR	0.13000	0.52861	3.11000	7.15000	0.12894	0.00391	-0.33300
57	CBG	0.38000	0.77447	0.97000	10.70000	0.27719	0.02572	0.28544
58	CPF	0.40000	0.31078	2.47000	6.44000	0.22477	0.00989	0.40617
59	CPI	0.24000	0.62630	1.57000	-1.51000	-0.00769	0.00023	0.00307
60	HTC	0.59000	0.73811	0.75000	6.41000	0.07627	0.00432	0.03574

ตารางข้อมูลบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ (ต่อ)

No.	Company	QR	CAP	D/E	ROA	ETR	Tax/Asset	Tax/CFO
61	KBS	0.09000	0.61716	1.88000	4.67000	-0.01522	-0.00044	-0.00693
62	LST	1.04000	0.43479	0.33000	8.76000	0.16977	0.01541	0.07304
63	M	3.31000	0.21766	0.21000	18.73000	0.17817	0.03249	0.14970
64	MINT	0.64000	0.49729	2.57000	5.16000	0.19378	0.00513	0.18667
65	OSP	2.39000	0.27787	0.28157	19.68000	0.18639	0.02957	0.19203
66	PB	3.16000	0.49330	0.17000	19.27000	0.10576	0.01948	0.08669
67	PM	1.57000	0.31832	0.50000	18.14000	0.20816	0.03737	0.26458
68	PRG	0.32000	0.01847	0.35000	2.89000	0.00060	0.00002	-0.00086
69	SAPPE	2.77000	0.36127	0.21000	15.39000	0.19594	0.02930	0.19754
70	SAUCE	3.74000	0.39379	0.12000	20.47000	0.19331	0.03903	0.20296
71	SNP	1.22000	0.40009	0.58000	11.12000	0.13979	0.01516	0.07705
72	SORKON	0.59000	0.38348	1.28000	11.43000	0.20858	0.02100	0.18319
73	SSF	0.78000	0.62477	1.37000	4.63000	0.26957	0.00955	0.11261
74	SST	0.56000	0.19615	1.05000	1.97000	0.05879	0.00121	0.02965
75	TC	1.26000	0.16803	0.44000	7.00000	-0.01875	-0.00121	-0.03876
76	TFG	0.18000	0.49519	1.90000	4.69000	0.00537	0.00015	0.00317
77	TFMAMA	3.89000	0.27770	0.19000	16.41000	0.11962	0.01913	0.11023
78	TU	0.40000	0.18656	2.21000	4.52000	0.02698	0.00085	0.00941
79	TVO	1.31000	0.25288	0.26000	20.37000	0.17271	0.03605	0.10896
80	ZEN	0.18539	0.46214	2.33748	8.96541	0.18736	0.02067	0.12212
81	EE	0.58000	0.08209	0.09000	5.94000	0.00259	0.00015	-0.00986
82	GFPT	1.02000	0.48023	0.39000	8.34000	0.17647	0.01370	0.12801
83	LEE	6.35000	0.23863	0.12000	6.19000	0.16955	0.01027	0.18106
84	NER	0.14000	0.13428	1.65000	10.69000	0.04265	0.00300	-0.17066
85	STA	0.33000	0.47662	1.36000	1.44000	0.23023	-0.00027	-0.00988
86	TRUBB	0.21000	0.45162	2.98000	-3.04000	-0.06795	0.00396	0.08722
87	TWPC	1.99000	0.46261	0.51000	2.32000	0.25352	0.00405	0.06842
88	UPOIC	0.17000	0.62822	0.31000	0.26000	-0.06780	0.00017	0.00451
89	UVAN	6.68000	0.70006	0.12000	7.82000	0.21671	0.01711	0.11373
90	VPO	0.14000	0.85359	0.95000	-1.89000	-0.07991	0.00316	0.04162

ตารางข้อมูลบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ (ต่อ)

No.	Company	QR	CAP	D/E	ROA	ETR	Tax/Asset	Tax/CFO
91	APURE	7.30000	0.53255	0.07000	2.10000	0.17056	0.00358	0.02282
92	ASIAN	0.58000	0.48859	1.07000	3.90000	0.03741	0.00089	0.00464
93	BR	0.21000	0.46930	1.56000	-2.04000	0.21521	-0.00714	-0.27976
94	BRR	0.11000	0.60183	4.06000	-0.96000	-0.07002	0.00355	0.05259
95	CBG	0.56000	0.73561	0.71000	21.75000	0.18600	0.03816	0.19075
96	CM	7.06000	0.27463	0.10000	2.70000	0.16778	0.00452	0.03391
97	CPF	0.34000	0.31138	2.47000	6.87000	0.18433	0.00859	0.13410
98	CPI	0.23000	0.67916	1.17000	3.71000	0.02504	0.00058	0.00382
99	HTC	0.74000	0.70524	0.68000	10.37000	0.07618	0.00741	0.05009
100	ICHI	0.78000	0.75378	0.24000	5.02000	-0.12708	-0.00598	-0.04929
101	KBS	0.14000	0.69459	1.74000	3.71000	0.07415	0.00148	0.01259
102	LST	1.54000	0.42337	0.31000	11.39000	0.18233	0.01986	0.10385
103	M	3.32000	0.21008	0.23000	18.02000	0.17489	0.03084	0.16110
104	MALEE	0.36000	0.47358	3.62000	-4.84000	0.23821	-0.01577	-0.19828
105	MINT	0.81000	0.48441	2.23000	6.66000	0.17257	0.00902	0.15529
106	OSP	1.47000	0.36693	0.35000	16.74000	0.18012	0.02952	0.19657
107	PB	3.76000	0.42147	0.13000	21.11000	0.11016	0.02221	0.09771
108	PM	1.62000	0.33987	0.57000	14.03000	0.24071	0.03311	0.21156
109	PRG	0.29000	0.01797	0.30000	3.12000	0.00023	0.00001	0.00025
110	SAPPE	2.77000	0.33447	0.24000	15.96000	0.19893	0.02950	0.16513
111	SAUCE	4.64000	0.35887	0.11000	20.24000	0.19385	0.03858	0.17697
112	SNP	1.40000	0.38931	0.54000	8.79000	0.10688	0.00936	0.05641
113	SORKON	0.66000	0.35847	1.37000	6.85000	0.17589	0.00936	0.20886
114	SSF	0.67000	0.61935	1.22000	8.66000	0.09172	0.00727	0.05122
115	SST	0.31000	0.19362	1.02000	1.25000	0.10550	0.00133	0.03688
116	TC	2.32000	0.19136	0.31000	4.40000	-0.01497	-0.00066	-0.00498
117	TFG	0.19000	0.50986	1.30000	8.57000	0.06839	0.00464	0.04538
118	TFMAMA	4.15000	0.24875	0.18000	18.08000	0.12412	0.02128	0.13149
119	TIPCO	0.28000	0.32036	0.71000	3.82000	-0.07776	-0.00225	-0.27833
120	TKN	0.71000	0.27485	0.73000	10.65000	0.02961	0.00298	0.02260
121	TU	0.55000	0.18258	1.86000	4.57000	0.03567	0.00111	0.01344
122	TVO	0.76000	0.25718	0.31000	15.88000	0.19466	0.02990	0.26623
123	ZEN	0.98000	0.43259	0.43000	7.28000	0.16735	0.01044	0.07068

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวรัตนฐาภัทร วุฒิมหานคร
วัน เดือน ปีเกิด	8 กันยายน 2524
สถานที่เกิด	จังหวัดกรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2546 วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาเคมี (วท.บ) มหาวิทยาลัยมหิดล
	พ.ศ. 2552 บัณฑิต (บช.บ) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ประสบการณ์ในการทำงาน	พนักงานกระทรวงสาธารณสุข โรงพยาบาลเลิดสิน
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	นักตรวจสอบภาษีปฏิบัติการ กองบริหารภาษีธุรกิจขนาดใหญ่ กรมสรรพากร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	1050/179 หมู่บ้านชวนชื่น จรัญฯ 3 ซอยจรัญสนิทวงศ์ 3 แขวงวัดท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร 10600